

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 120 Lei
Pe jumătate 60 Lei
În America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”. Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

In peștera din Viflaim.

Fiul lui Dumnezeu s'a întrupat pentru toți oamenii. — În fața lui Isus toți suntem deopotrivă, și filosofii și păstorii și bogații și săracii.

De Dr. Iuliu Florian, canonic.

În Ierusalimul Iudeei era fierbere mare. Se lărise vestea prin oraș că au sosit niște străini dela Răsărit, cu cămile încărcate cu tot felul de scumpeturi. Și acei călători străini întrebau, că unde este împăratul care s'a născut de curând? »Căci iată am văzut steaua lui la Răsărit — spuneau dâșii — și am venit să ne închinăm lui.»

Boerii Răsăritului vin cu bogățiile lor să le așeze în peștera întunecoasă, la picioarele ieslelor unde s'a născut Mântuitorul lumii. Păstorii smeriți, adunați în jurul pruncului Isus, fac loc crailor puternici, și toți împreună laudă pe Dumnezeu și mulțămesc că i-a învrednicit să ajungă ziua aceasta prevestită de proroci.

Peștera din Viflaim este sâmburele din care a răsărit biserica lui Isus Hristos. Precum sâmburele are toată puterea de viață din oare răsare și crește arborele puternic, tot așa și peștera din Viflaim cuprinde toată comoara ce-o are astăzi biserica lui Hristos, răspândită în toată lumea. Acolo aflăm filosofii dela Răsărit, cari cu toată bogăția și știința lor se aștern la picioarele pruncului Isus. Acolo găsim sufletele nevinovate ale păstorilor de turme, cari aduc și ei lui Isus ce au ei mai scump, câte un miel curat ca și inimile lor. Bogații și înțelepții dau mâna în peștera din Viflaim cu păstorii dela munte și se înfrățesc în acelaș gând, în gândul de a sluji lui Dumnezeu cu suflet curat.

Acelaș gând trebuie să străbată și azi sufletele tuturor credincioșilor în biserica lui Hristos. Fiul lui Dumnezeu s'a întrupat »pentru noi oamenii«, așa spunem în Cereu, adecă pentru toți fără deosebire. Nu s'a întrupat numai pentru cei bogați sau pentru cei învățați, ci pentru toți oamenii deopotrivă. La altarul sfânt pe care zace acelaș Mântuitor, care s'a culcat în ieslele din Viflaim, își varsă tot amarul sufletului său cerșitorul, care trăește din mila altora și își duce viața trudnică de pe o zi pe alta. Acolo își descarcă bogatul toate grițile pământești și învață dela acela, — Stăpân fiind a toată făptura, sărac s'a făcut de bună voie, — cum trebuie să-și chivernisească averea, ca să nu-și osândească sufletul. Acolo omul cu carte învață adevărata înțelepciune, căci leagănul umilit al lui Isus este o carte deschisă, scrisă de înțelepciunea dumnezeiască, în

fața căreia trebuie să amuțească toată înțelepciunea omenească. »Să nu se laude cel înțelept întru înțelepciunea sa, și să nu se laude cel tare întru tăria sa, și să nu se laude cel bogat întru bogăția sa. Ci întru aceasta să se laude cel ce se laudă,

că înțelege și cunoaște că eu sunt Domnul, celce face milă, judecată și dreptate pe pământ». Așa se scrie în cartea lui Ieremia prorocul.

Craii dela Răsărit cu toată bogăția și știința lor, nu erau deplin fericiți. De aceea pleacă după steaua care le făgăduiește că-i va călăuzi până la izvorul fericirii. Și nu s'au înșelat. Steaua li duce la peștera din Viflaim, care a dat pace și fericire la o lume întreagă. Oamenii istoviți în frământările zilnice pentru lupta vieții, azi mai mult ca ori când doresc pace. Dar adevărata pace nu se poate afla decât pe calea filosofilor dela Răsărit, și a păstorilor, pe calea care duce la peștera din Viflaim.

Să privim deci cu bucurie spre peștera sfântă și să folosim darurile ei!

Ce daruri să-i aducem lui Isus?

E o datină străveche, ca la Crăciun să le facem câte o mică plăcere tuturor celor iubiți ai noștri. Cu câtă dragoste nu așteaptă copilașii noștri Crăciunul, chiar pentru că știu că vin colăceli și mai vin și alte daruri, deodată cu colindătorii. Și datina aceasta o numim străveche, fiindcă era obiceiul, ca împăraților și regilor să li-se aducă daruri. Astfel vechiul popor al Perșilor dăruia regelui frumoase și prețioase daruri, ori câteori îl cerceta. Repina Sabei din Sfânta Scriptură, când a mers la regele Solomon ca să-l cerceteze și să se mire de înțelepciunea lui, i-a adus daruri de seamă. Cei trei crai dela răsărit i-au adus lui Isus, noului născut rege al jidovilor, drept daruri: aur, smirnă și tămâie.

La Crăciun și la noi vine Regele regilor, Domnul nostru Isus Hristos. Noi cu ce daruri îl dăruim? Gânditu-ne-am oare la aceasta?

Ce daruri să-i știm noi aduce bunului nostru Isus? Cei mai mulți se vor plânge că n'au bunătăți pământești, că sunt săraci și necăjiți. Nici nu cere Hristos dela noi de acestea, pentru că toate bunătățile în urma urmelor ale sale sunt. *Suflete* îi trebuiesc lui, suflete bune și curate, suflete gingașe și înfrânte, virtuți, virtuți mai cu seamă. Iar fiindcă acestea nu ne costă bani, acestea nu ne costă decât foarte puțină osteneală, veniți să-i aducem daruri: *credință, nădejde și iubire*, pe cari le putem câtiga ușor cu toții.

Credința este astăzi o floare destul de rară. Chiar și între țărani sunt astăzi destui, cărora le lipsește credința. Războiul și călătoriile prin America și prin alte țări străine au desbrăcat pe atâția inși dintre țărani noștri de haina frumoasă și curată a credinței. Maica noastră scumpă, sfânta biserică, cum ne chiamă cu glas de clopote, la slujbă, iară noi nu venim, pierdem mai bucuroși vremea într'altă parte, dar nu ne urnim din loc. Ea ne chiamă într'una și ne chiamă și astăzi să mergem la Viflaim; nu departe la Viflaimul Iudei, ci aproape, aproape de tot, la sfântul altar, unde se află și astăzi învalit în scutece micul Isus. Și pe altarele noastre se află acelaș Isus, care se afla înainte cu 1925 de ani în grajdul Viflaimului. La Viflaim îi era ascunsă dumnezeirea, aici îi este ascunsă și natura sa omenească. Speciile pâinii și a vinului sunt scutecele în care este înfășat astăzi Mântuitorul. Sărac și fără vază, sub forma unei mici bucațele de pâine, stă Isus în chivot, neajutorat, ca în iesle, lipsit de podoabă și de mărire. Și cu toate acestea el este Domnul și Dumnezeuul tău, el este Mântuitorul și Răscumpărătorul tău. Crezi tu în taina aceasta? Nu-l vezi, se vede numai pâinea, el însuși nu vorbește, nici chiar inger din ceriuri nu grăiește în locul lui, cum a grăit înainte cu 1925 de ani către pă-

storie din Viflaimul Iudei. Crezi tu în taina aceasta? — „Cred doamne și mărturisesc că tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu...”, zicem noi înainte de a ne cumineca. Nu e de ajuns însă atâta, trebuie să-i urmăm pe păstori din Viflaim cari au plecat, îndatăce li-a vestit îngerul în Viflaim, ca să vadă cu ochii minunea.

Veniți deci, să mergem și noi la Viflaim, ceea ce înseamnă pe românește: casa pâinii, să mergem și noi la biserică, unde aub forma pâinii se află ascuns Domnul. Veniți să-i aducem lui dar, *credința noastră*, și să cădem în genunchi înaintea Lui zicând: „Cred Doamne și mărturisesc, că Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu”.

Dar păstori au făcut și mai mult. Îndatăce au auzit glasul îngerului, și-au părăsit oile și au alergat să i-se închine noului împărat. Și oare nu le-a fost lor groază, că-și vor pierde oile? Nu, pentru că ei aveau *nădejdea*, că păstorul păstorilor, care i-a chemat, se va îngriji și de oile lor. Și nicăiri nu ni-se spune în Sfânta Scriptură că acești păstori și-ar fi pierdut și numai o sângură oaie. Tot asemenea eetim în cărțile lui Moisi, că Domnul a dat aspră poruncă jidovilor, ca unul fiecare să meargă de câte trei ori în an, la sărbătorile cele mari, în Ierusalim. Iar jidovii au împlinit porunca lui Dumnezeu și n'au avut nici o pagubă din aceasta. Despre sfântul Izidor ni-se spune, că el mergea în fiecare dimineață la sfânta liturgie și că până era la biserică un înger venea și ara în locul lui. Toți aceștia își puneau adică nădejdea în Domnul, iară Domnul îi ferea de rele.

Ce facem însă noi? Ne chiamă clopotele la sfânta liturgie, dar noi mai avem de adăpat, ba de rănit, ba de curățit prin ogradă, și ori întârziem, ori apoi lipsim cu desăvârșire dela biserică. Lipsim, pentru că n'avem nădejde în Domnul, care se va și îngriji de toate ale noastre până suntem în biserică. Veniți deci să ne legătuim, de astăzi înainte, că vom merge cu drag la sfânta biserică, că vom lepăda dela noi toată grija cea lumească și, punându-ne *nădejdea* în Domnul, îi vom împlini porunca.

Păstori din Viflaim au făcut și mai mult. Ei n'au avut poruncă să meargă la Viflaim, și au mers cu toate acestea, pentru că i-a mânat *dragostea*. Ei au făcut asemenea sfântului Petru, care auzind că Domnul se află la țarmuri, s'a aruncat în mare și a început să înnoate spre Domnul. Ei au făcut ca Magdalena, care l-a cunoscut pe Domnul, după înviere, de pe feliul cum i-a rostit numele.

Dragostea nu se gândește mult, dragostea lucrează la repezeală. Nici păstori din Viflaim nu s'au gândit mult, ei îndatăce au auzit vestea dela înger, au alergat numai decât, ca să se închine.

Dar oare noi alergăm îndată la biserică? Mi-se pare că nu prea. Când suntem însă chemați la cârciumă nu ne socotim mult, ci plecăm numai decât. Ne îndeamnă dragostea pe care o avem către beutură. Ce servitori sunt aceia, pe cari trebuie să-i tot îboldești într'una la lucru? Servitori fără dragoste, fără atragere, către stăpânul lor. Când e vorba de o dragoste lumească, cum ne grăbim și ne chichim și ne întrecem, pentru că ne așteaptă iubita ori iubitul, iar când e vorba de Domnul, așa de în silă mergem, dacă mergem peste tot.

Bine-i oare în forma aceasta? Vai și amar de capul nostru, dacă vom rămânea tot așa de reci! Dar nu, dragii mei, e destul din lene și din nepăsare! Veniți, să mergem astăzi cu drag la ieslea Mântuitorului; veniți să lăsăm acasă toată ura, toată vrajba, toată nepăsarea, toată răutatea și zavistia, și să-i ducem Domnului *dragoste*, dragoste curată și nefățărită.

Craii dela răsărit i-au adus Domnului trei daruri: aur, smirnă și tămâie. Noi suntem săraci, săraci în țară bogată. Aur nu avem, că ni-l duc speculanții peste hotare; smirna-i scumpă și nu se află, că tot aceiași speculanți ne vând tămâie în loc de smirnă. Veniți dară să-i ducem Mântuitorului ceea ce avem, să-i ducem barămi tămâie, tămâia dragostei. Păstori erau și ei oameni săraci, dar cu toate acestea nu cred că nu i-au dus Mântuitorului cel puțin un mielusel ca dar. Să-i ducem și noi mielusul dragostei și să-i țâgăduim, că de aici înainte îl vom iubi din tot sufletul nostru.

Aceia dintre noi deci, cari sunt săraci cu duhul, cari n'au credință și nădejde de ajuns, să-i ducă cel puțin dragoste, iară Domnul, văzând inima lor, le va ajuta ca să li-se desvoalte și credința cu nădejdea, așa că cu vremea vor putea să fie și ei mai darnici și să-i ducă pruncului din Viflaim toate trei darurile: credință, speranță și iubire! **Iuliu Maior.**

Nu uitați nici de orfani!

Colectă pentru Orfelinatul din Blaj—Obreja.

Crăciunul este sărbătoarea bucuriei. Se bucură toate sufletele creștine, dela vâldică până la opincă. Se bucură copii și se bucură bătrânii. Toți se bucură de Nașterea lui Hristos. Și se bucură de-o vatră caldă, de-un colăcel și de-o costiță de dedulce.

Se bucură cei cari le au.

Dar ce fac oare, cei cari n'au un gătej de pus în vatră, n'au o mână de făină, să facă un colăcel, și n'au o halcă de cârniță, să-și îndulcească sfânta sărbătoare a Crăciunului? Ce fac aceștia?

Ce fac orfanii, ai căror părinți au murit prin șanțurile Galileii, ori prin munții Italiei? Ce bucurie pot avea ei la Crăciun, săracușii de ei? Cine le dă un colăcel și o hăiniță pe trupușorul rebegit de frig?

Inimile miloase s'au îngrijit și de aceștia. Mulți dintre dâșii au fost culeși de prin sate și așezați în nește case anume, zise Orfelinate unde au cortel, masă și ocrotire bună. Așa a făcut și înalt Preasfinția Sa *Mitropolitul Vasile* al Blajului, întemeind orfelinatul dela Blaj și Obreja.

Numai cât acestea case, aceste orfelinate se țin cu cheltuini grozave. Orfelinatul nostru luptă cu greutate foarte mari. O mulțime de datorii apasă pe umerii susținătorilor. De unde să se acopere?

Așa că orfanii dela Obreja—Blaj au de data asta Crăciun tare subțirel. Nu le lipsește hrana, nici căldurica, adevărat. Dar oare ce vor mai mânca și cu ce se vor mai îmbrăca *măine*?

Pentru a ușura starea Orfelinatlui dela Blaj—Obreja, înalt Preasfințitului Vasile se îndreaptă iarăși și iarăși către inimile cucernice. Și a rânduit, ca acum din prilejul sfintelor sărbători ale Crăciunului să se facă o *nouă colectă* pentru orfanii din război. Școlarii Blajului primesc niște bilete de câte 1, 2, 5, 20 și 100 de lei pe cari le vor îmbrăca spre răscumpărare creștinilor miloși. Primiți-i bine și le dați o sumuliță oarecare, știind că prin acestea daruri ajutați pe cei mai năpăstuiți copii ai lumii, pe bieții *orfani de război*!

Flăcăii și fetele de prin sate, ori chiar școlarii, ar putea umbla cu colinda pe la casele oamenilor și ce adună să facă în bani și sumele să le trimită deadreptul la adresa *Administrației Centrale Capitulare* din Blaj, scriind pe mandat că sunt bani pentru ajutorarea Orfanilor. *Noi vom publica în foale toate darurile primite pentru orfani, dela acești colindători.*

Ce câștigăm prin sf. Botez.

Nu este creștin, care să nu știe că pentru truce trebuie să se boteze tot omul ce vine pe lume. Cu toate acestea nu strică să ne dăm seama cât mai des de marile binefaceri pe cari le primim prin sfântul Botez.

Botezul se poate asemăna foarte bine cu apa. Precum ne curățește apa de spurcăciunile trupului, așa *ne curăță și Botezul de spurcăciunile sufletului*. Copilul nebotezat poartă în sufletul său păcatul strămoșesc, îndatăce-l botezăm i-se șterge păcatul acesta și dacă s'ar fi botezat ca om mare, i-se iartă toate păcatele câte le-a avut înainte de botez. De aceea zice sf. Petru: „Să se boteze unul fieștecare din voi în numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor noastre” (Fapte 2, 38).

Prin Botez ne scăpăm de iad, ceea ce se vede tot din Sfânta Scriptură care zice: „Celace va crede și se va boteza, mântui-se-va” (Marcu 16, 16). Dar nu numai de iad ci și de *pedepsele din locul curățitor*, căci așa ne învață marele săbor dela Trient în canonul al cincilea. De aceea biserica nici când nu le-a dat celor botezați nici un canon, pe când celor spovediți le dă până'n ziua de astăzi. Așadar dacă s'ar boteza vreun păgân ca om mare și ar muri îndată după botez, ar ajunge, după învățătura bisericii, deadreptul în rai. De aceea au fost la începutul creștinismului oameni cari nu se botezau până aproape de moarte, ca să fie siguri că vor intra într-o împărăția cerurilor. Astfel a făcut și împăratul Constantin cel Mare, pe care biserica apuseană chiar de aceea nici nu-l recunoaște de sfânt.

Din clipita în care primește cineva botezul, i-se umple sufletul de darul sfinților și astfel *începe o viață nouă*. Botezul așadar este nașterea sufletului, pe când celelalte sacramente sunt nutremântul și leacul sufletului. Creștinii cei vechi puneau pe mormintele celor botezați chipul peștelui, pentru că să arete că precum se naște peștele în apă, așa s'a născut și creștinul în apa botezului.

Renăsându-se omul prin sf. Botez *devine fericit*. Pe cât de fericiti ne simțim noi după o spovedanie bună, tot pe atât de fericiti se simțeau și creștinii cei vechi după sf. Botez, știindu-se curați cu sufletul și împăcați cu Dumnezeu.

Botezându-se cineva, *i se luminează mintea și i-se întărește voința*. Sf. Pavel se numia înainte de botez Saul și era mare dușman al creștinilor. După arătarea aceea minunată însă și după ce auzise glasul Domnului, care-l întreba: „Saul, Saul, pentru ce mă prigonești”, a mers în cetate și „îndată au căzut de pe ochii lui ca niște solzi”, ni-se istorisește la Faptele Apostolilor (9, 18), ceea ce înseamnă, că Saul s'a vindecat de orbia sa sufletească. Tot așa ne-am vindecat și noi prin sf. Botez și am văzut și vedem că Domn este Dumnezeuul nostru și stăpân peste lume, iară noi suntem robii săi, cari dacă nu facem voia lui, ne nefericim. Prin Botez ni-se întărește și voința, așa că suntem în stare să ne împotrivim răului și să *facem binele*, pe când nebotezați fiind am avea o luptă cu mult mai mare. Că cu toate acestea mai avem atâta de luptat în lume, se explică prin păcatul strămoșesc, care ni-a slăbit voința foarte mult și ni-a întunecat mintea.

Prin primirea sf. Botez mai primim apoi încă un mare dar, care nu se poate prețui în-

deajuns, anume că ne împreună cu Hristos și devenim membri ai bisericii, după cum zice sf. Pavel: „Căți în Hristos v'ați botezat, în Hristos v'ați și îmbrăcat, ... căci voi toți una sunteți prin Isus Hristos” (Gal 3, 27—28). Precum, adăugând apă la făină, se face pâinea, așa devenim și noi una cu Hristos, prin sf. Botez, devenim membri ai tovarășiei acelei mari, al cărei cap este Hristos, și care se numește biserică. Precum n'a putut intra nimenea în barca lui Noe decât numai prin ușă, așa nu poate fi nimenea membru al bisericii, dacă nu este botezat.

Iată dară, câte binefaceri neprețuite primim unul fiecare dintre noi prin sf. Botez! Să nu ne uităm de aceste binefaceri în cursul vieții, ci, mai cu seamă în caz de primejdie a vieții, să ne aducem aminte de ele, mulțumind lui Dumnezeu pentru ele și făgăduindu-i că aceste binefaceri le vom înnoi prin sfântul sacrament al pocăinței. Părintele Iuliu.

Un simbrăș al străinilor. De-o vreme încoace tot mai des ne caută țara străini cu nasuri subțiri, cari vin, chipurile, să vadă cum se poartă România noastră cu națiile străine aflătoare printre noi. Așa a fost mai de curând franțuzul *Barbusse*, un fel de controlor pentru pâra cu răscoala bolșevică dela Tatar Bunar, din Basarabia, despre care am scris și noi la vremea sa. S'a dat însă de „rosturile” nu tocmai curate ale vestitului controlor, care nu este altceva decât un trimis deghizat al comuniștilor din Rusia. S'a zis chiar că *Barbusse* asta e fidan și a venit în România cu gândul, să ne poată ponegri mai târziu în fața străinătății. De aceea a și plecat dela București cam pe nepusă masă, huiduit și ciufulit precum i-se cădea. Însă nu de *Barbusse* avem să ne mirăm. Nici de alții ca dânsul, căci ce-i doare pe hai-huiiăștia de numele bun al țării noastre? Trebuie să ne mirăm însă, că se găsec chiar oameni dintre ai noștri, cari au legături cu asemenea „controlori” și ni-i aduc pe cap. Așa face de un cârd de vreme un scriblăr dela București cu numele *Costa-Foru*, care se pupă în bot cu toți străinii, îi ia în apărare și-i plimbă prin țara noastră în numele „umanității”. Că cică el, *Costa-Foru*, e mai întâi de toate „om” și nația la el nu înseamnă nimic. Cu astfel de păreri a și pățit-o la Cluj, nu de mult. Niște studenți l-au chefuluit cum se cade cu ciomegele, în ospătăria dela gară. Păcat că și-au mănjit mâinile, bătându-l. E hodoroagă bătrână. *L-a ajuns însă pe Costa-Foru așa o rușine și mai mare*. Gazetarii dela București, cei mulți, toți cei buni și bravi, s'au ridicat de curând și l-au dat afară dintre dâșii, din societatea gazetarilor, ca pe-o oaie răioasă...

Crăciunul copiilor.

Nimenea nu poate să iubească mai mult pe pruncul Isus, decât copiii. — Ascultați, dragi copii ce vă scrie vouă Moș Gheorghe.

Către voi mă îndrept, dragi copilași, cari abunăseama că ați cetit vreodată gazeta aceasta dela Blaj. Voi, cari mai mult vă bucurați de Moș Crăciun, nu uitați, că această bucurie v'a adus-o pruncul Isus.

Abunăseama, că v'au povestit vouă tata și mama, că înainte cu mulți, mulți ani, s'a născut, departe, departe, colo, din cotro răsare soarele, un copilaș drăguț, cu numele Isus. Mama acestui copilaș a fost atât de săracă, încât n'a avut nici cu ce-l înfășa, dar nici pat n'a avut în care să-l culce. L-a culcat în ieslea dobitoacelor și l-a înfășat cu paie și cu fân.

Și știți voi cine a fost acest copilaș? Fiul aceluia, care a făcut ceriul și pământul, fiul lui Dumnezeu.

Că ce a făcut acest Isus, nu pot să vă spun acum. Poate la Paști să vă mai spun despre el ceva.

Ceeace vreau să vă povestesc însă astăzi, este, că acest copilaș vă iubește pe voi atât de mult, încât nici nu vă vine a crede. El nu vă dă numai colăcei de Crăciun, ci vă mai dă și altceva, tot ce doriți. Așa este el de bun și de scump, cum nici închipui nu vă puteți. Dar ia să vă spun câteva pilde:

A fost odată un sfânt mare, cu numele *Francisc de Assisi*. El a zidit într-o pădure un grajd, în care a făcut o iesle și în ea a făcut, din ceară, un copilaș drăguț, care-l închipuia pe Isus. Iară în seara de Crăciun el venea acolo cu prietini săi și se ruga și cânta și-l preamărea pe Isus. Și veneau oamenii din depărtări mari și se închinau micului Isus, iară sfântul așa de frumos le vorbea despre pruncul acesta, încât plângeau cu toții de jale și de bucurie.

Veneau aici și mulți orbi, schopi, bolnavi, necăjiți, întristați și săraci, iară,

după o noapte petrecută în rugăciuni, unii dintre ei mergeau acasă sănătoși și vindecați, și cu toții foarte mângâiați.

Un alt sfânt, *Fratele Francisc*, servitor la un spital din Spania, așa de mult îl iubia pe pruncul Isus, încât toată lumea îi zicea *Francisc de pruncul Isus*. El era toată ziua în spital, așa că nu putea să meargă la biserică. Și-a cioplit deci din lemn un copilaș, căruia îi zicea pruncul Isus și toată ziua îl săruta și i-se ruga, iară la Crăciun aduna pe toți săracii din jur și-i ospăta, cu toate că n'avea nici un ban. Cum făcea? Se pune în genunchi, înaintea chipului său, și se ruga în forma aceasta: „Sumpule copilaș Isus! Măne e ziua nașterii tale. Am chemat pe toți săracii și orfanii orașului la tine, ca să le dăm ceva de mâncare. Te rog îngrijește-te de ei”. Și, înainte de a sosi săracii, veneau zeci și sute de bogați și-i aduceau mâncări și bani fratelui *Francisc*. Iară pe când veneau săracii, el avea ce să le dea de mâncare. Într-o seară de Crăciun a ospătat 1200 de orfani.

Atât sfântul *Francisc de Assisi* cât și fratele *Francisc de pruncul Isus* l-au iubit pe pruncul sfânt atât de mult, încât el le-a împlinit toate cererile.

Credeți voi, că vouă nu vă va împlini pruncul Isus toate cererile voastre? Ia, fiți voi numai buni, ascultați de părinții și de învățătorii voștri, mergeți cu drag la biserică și vă rugați de pruncul Isus, ca să le dea sănătate părinților, iară vouă înțelepciune, și eu sunt sigur, că pruncul Isus vă va împlini toate cererile voastre. Un lucru însă să băgați de seamă: Pruncului Isus nu-i place decât de copilași buni și ascultători, pe aceia, cari se roagă cu toată încrederea de el, pe aceia cari cer într-una și cu tot dinadinsul.

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Colindă.

Fii vesel iubit creștine
Nașterea lui Hristos vine,
Mielul cel nevinovat,
Hristos, Marele 'mpărat!
Astăzi pre cel nevăzut
O fecioară l-a născut
In orașul Viflaim,
Aproape de Rusalim!

Păstorii se bucurau
Ingerii frumos cântau
Filosofii se'nchinau
Daruri scumpe-i aduceau,
Pe noi să ne mântuiască
De greșala strămoșască;
Să ne 'nvețe al său grai
Care-i calea către Rai.
Ce-i binele pământesc,
Pe lângă Raiul ceresc?

Azi Adam se veselește
Și Iadul se tânguiește
Azi toate se desfătează
Numai Irod se 'ntristează!

Vino dar iubit creștin
Astăzi să ne veselim;

Veniți să cântăm frumos
La Nașterea lui Hristos...

Și de acum până'n vecie
Hristoase, mărire Țiel!

Noaptea Sfântă.

Era într-o zi de Crăciun, când toți ai noștri se duseseră la biserică, afară de mine și de bunica. Nu mai era nimeni în casă, decât noi.

Nu ni se îngăduise să ne ducem și noi la biserică, împreună cu ceilalți, pentru că eu eram prea tânără, iar bunica prea bătrână. Și amândouă eram triste că nu ne duseserăm la biserică, să auzim cântecele și să vedem făclile de Crăciun. Cum stăteam noi așa, în singurătate, bunica începu să povestească:

„Era un om — zise ea —, care porni prin întunerecul nopții să ceară foc dela cineva. Merse, din casă în casă, și bătu la ușă: „Oameni buni, faceți-mi un bine” zicea el. Nevastă-mea a născut un copil, și trebuie să fac focul ca să se încălzească, și ea și pruncul”. Dar era târziu și toți oamenii dormiau. Nimeni nu-l răspunse.

Și se tot duse omul, tot înainte. În cele din urmă, văzu un foc licărind, hăt, departe. Se îndreptă într-acolo, și băgă de seamă că focul ardea afară, pe câmp. O turmă de oi, albe ca zăpada, erau culcate în jurul focului, și un păstor bătrân ședea, de pază, lângă ele.

Ci, dacă omul care voia să le dea foc se

apropie de turmă, văzu trei dulăi mari cari dormiau la picioarele păstorului. Câteși trei se deșteptară odată, și săriră la el, cu gurile căscate, ca și când ar fi vrut să latre, dar nu se auzi niciun sunet. Omul văzu că li se zbărlise părul pe spinare, că dinții lor, rânjiți, străluciau în lumina focului și că astfel, îndârjiți, se aruncară asupra lui ca să-l sfășie. Simți că unul îl apucă de picior, altul de mână, iar cel de-al treilea i se agăță de piept. Dar făclile și dinții lor n'auară nici o putere, și omul nu simți nimic. Și atunci vru să meargă înainte ca să ia cea ce-i trebuia. Oile încă dormiau una lângă alta, așa încât nici nu puteai trece printre ele. Atunci omul trecu peste dâșele, și nici una nu se deșteptă, și nici nu se mișcă din loc. Până aici bunica povesti fără să fie întreruptă; acum însă eu nu mai putui răbda: „De ce nu s'au sculat oile, bunică?”, — „O să afli tu acum”, răspunse ea, și povesti înainte.

Când omul era aproape de foc, păstorul își ridică privirile. El era un bătrân vrăjmaș și rău față de toată lumea. Și, când văzu că se apropie străinul, puse mâna pe o bătă lungă și ascuțită, pe care obișnuia s'o poarte când pornia cu turma, și azvârli cu ea în omul care se apropiase. Băta se duse drept spre străin; dar, taman când era să-l izbească, apucă la o parte și trecu zbârnâind pe lângă el, ducându-se departe pe coasta muntelui. Și când bunica ajunse cu povestitul pân'aci iar o întrebai: „Bunică, de ce nu vrea băta să lovească

Mergeți deci în ziua de Crăciun la sfânta biserică și uitându-vă la altar, pe care este de față drăgălașul Isus, ziceți:

»Scumpul meu Isus, care astăzi te-ai născut în Viflaim și n'ai avut nici cu ce te înfașa, privește de pe sfântul altar la mine și ascultă-mi rugămintea, pe care cu toată încrederea o îndrept către tine.

Am doi părinți buni, cari se îngrijesc de mine, mă îmbracă, îmi dau de mâncare, mă țin la școală, mă feresc de rău. Dă-le lor sănătate și viață îndelungată, ca să mă poată crește și să nu rămân și eu orfan, ca atâția copii dela noi din sat.

Iară mie, dă-mi sănătate, dă-mi înțelepciune, dă-mi pricepere, ca să mă fac tot mai bun, tot mai cuminte, tot mai mare și mai tare. Dă-mi, scumpul meu Isus, înțelegere și dragoste față de copiii necăjiți și săraci, ca să-i pot ajuta în năcazurile lor. Să nu fiu sgârcit și rău la inimă.

Cât de greu ți-a fost ție în sărăcia aceea mare, cât de mult ai lucrat tu în lucrătoarea tatălui tău! Și oamenii nici nu te-au băgat în seamă. Dar eu nu voi fi așa. Eu mă voi duce chiar mâne și le voi duce copilașilor săraci din satul meu colăcei și alte bunătăți; voi duce cere dela Tatăl meu chiar și lemne pe seama lor, ca să aibă cu ce se încălzi în sfânta zi de astăzi, ori îi voi chema la noi și voi sta cu ei împreună în sărbători.

Așa voi face scumpul meu Isus, numai una te rog, nu-ți uita de tata și de mama, dă-le lor viață și sănătate. Că bine știu, că tu ești stăpânul lumii acesteia și ție ne închinăm în veci. Amin.

Celce mă ascultă pe mine, și se va ruga în forma aceasta, nu va rămânea orfan, nici nu va fi rău la inimă și sgârcit. Copiii aceștia va dobândi dela Isus orice vor cere, cum a dobândit și sfinții Francisc de Assisi și de pruncul Isus. Un astfel de copil nici când nu va ieși dela Isus necăjit, ci mângăiat și incurajat.

Moș Gheorghe.

Seara de Ajun.

Azi e seara de Ajun
Mâne-i ziua de Crăciun,
Când Dumnezeu s'a născut
Și pământul l-a făcut.
Sus cerul l-a ridicat
Și pe stâlpi l-a răzimat;
Pe patru stâlpi de argint
Și frumos l-a împodobit
Tot cu stele mărunțele,

Mai presus cu mai mărele:
Soarele cu razele,
Luna cu luminile.
Întâia rază ce răsă
Sus la vârful munților
La crucile brazilor.
A doua rază ce răsă
Jos la șes
La holde verzi,
A treia rază ce răsă
În casă la acest om bun!
Om bun să te veselești

Pe noi să ne dăruiești
Cu colac de grâu curat,
Cu vin roșu strecurat
Cu florin nenumărat,
Cu doi galbeni românești,
Gazdă să te veselești!
Și de-acum până'n vecie
Dumneavoastră bucurie!
Și nouă de veselie!

Steaua așteptată.

Cerul de stele nflorit
Este azi împodobit,
Între cari ni-se arată
Steaua de mult așteptată,
Steaua care ne vestește
Că Isus se naște'n iesle,
În iesle dobitocești,
În cântece îngerești,
Din Fecioară prea curată
De îngeri încunjurată.

Și noi ca să îl vedem
Ne-am dus pân la Viflaim
După steaua ce ne-a spus
Că se naște azi Isus.
Și-am văzut cum se coboară
Îngeri cu cerești odoare
Dela Tatăl cel ceresc
În sălașul omenesc.
Unde-a fost minune mare
Că s'a născut un crai tare,
Crai tare, nebiruit,
De proroci vechi prorocit.

Păstorii au auzit,
Turmele le-au părăsit
Și au vînt de s'au închinat
Pruncului sfânt înfașat,
Pruncului sfânt și frumos
Mesiei cap luminos.

Și noi toți acum venim
Nașterea de v'o vestim,
V'o vestim cu bucurie,
Domnul cu noi toți să fie!

omul acela?». Ea însă nici habar n'avu de întrebarea mea, ci urmă înainte cu povestitul. Atunci omul ajunsese lângă păstor, și zise: Dragă, fă bine și lasă-mă să iau puțin foc! Nevastă-mea a născut un copil, și trebuie să fac focul, să se încălzească și ea și pruncul». Păstorul era cât p' aici să zică „ba”, dar, când se gândi că gurile cânilor se încăleșaseră când voiseră să-l muște, că oile nici nu se mișcaseră, când trecuse peste ele, că băta lui se dăduse la o parte și nu-l lovide, îl cuprinsese frica și nu îndrăzni să nu-l lase să iea foc. „Iea cât vrei!”, zise el către străin. Dar lemnele de pe foc arseră toate. Nu mai era niciun tăciune, ci numai o grămadă de jar, iar străinul n'avea niciun hârb sau alteceva ca să iea cărbunii aprinși. Și, dacă văzu păstorul lucrul acesta, iarăși zise: „Iea cât vrei!”. Și era tare vesel că omul n'o să poată lua niciun cărbune. Străinul însă se pleacă jos, adună jar din spuză cu mâinile și-l puse în pulpana hainei. Și nu-și fripse mâinile și nici nu-și arse haina ci porni așa, cu jarul, ca și când ar fi luat nuci, sau mere. Aici însă, povestirea fu întreruptă pentru a treia oară: „Bunico, de ce nu vrea jarul să ardă pe omul acela?”. „O să auzi tu acum!”, răspunse bunica, și povesti înainte. „Atunci ciobanul, care era un om așa de vreașmaș și de rău, văzând toate acestea, îl prinse mirarea și începu să se gândească: ce noapte o mai fi și asta de nu pot să muște câinii, oile nu se sperie, băta nu lovește, și focul nu arde? Chemă pe străin

înapoi, și-l întrebă: „Ce noapte-i asta? Care-i pricina de ți se supun toate?”. Atunci omul zise: „Nu pot să-ți spun așa ceva, dacă tu însuși nu vezi!”. Și vru să plece, cât mai de grabă, ca să facă focul să se încălzească nevasta și copilul. Atunci ciobanul se gândi că nu poate lăsa pe om să-i piară așa dinnaintea ochilor, până ce n'o afla ce însemnează toate acestea. Se sculă și merse așteamătul după el, până ce străinul ajunsese acasă. Acolo văzu ciobanul că omul n'avea casă în care să locuiască, ci femeia și copilul lui stăteau într'o peșteră, ai cărei pereți nu erau decât steieri reci și goale. Și se gândi că bietul copil nevinovat trebuie să fie aproape mort de frig; acolo, în peșteră, i se făcu milă, și vru să-i vină și el într'ajutor cu ceva. Își luă cojocul de pe umăr, tăie din el o bucată bună, de unde i se păru lână mai moale și mai albă, și o dete omului ca să culce copilul pe ea. Dar, îndată ce arătă că și el poate să fie milos și bun, i se deschiseră ochii și văzu cea ce pân' aici nu putuse vedea și auzi. Văzu în jurul lui o horă de îngeri cu aripile de argint. Și fiecare înger ținea în mână câte o alăută și toți cântau cu glas tare, căci în noaptea aceasta se născuse Mântuitorul care va mântui lumea de păcate. Atunci înțelese el că în noaptea asta totul era plin de fericire și nimenea nu voia să facă rău. Și nu numai în jurul ciobanului erau îngeri, ci pretutindeni. Stăteau înnăuntru, în peșteră, sus, pe stîncă; zburau către cer. Veniau în număr

mare pe drum și, când ajungeau acolo, stăteau și-și aruncau privirile către copil. Și era atîta fericire, atîta bucurie cântece și jocuri! Toate acestea le văzu el prin întunecul nopții, de unde până aici pe o astfel de vreme, nici nu-și vedea mâinile. Și atîta veselie îi acoperise sufletul, că i se deschiseră ochi și căzând în genunchi, mulțumi lui Dumnezeu.

Când bunica ajunsese cu povestitul pân' aici, suspină, și zise: „Ceea ce a văzut păstorul, am putea să vedem și noi, căci îngerii zboară prin văzduh, în fiecare noapte de Crăciun, dacă noi am fi vrednici să i vedem”. Îmi puse mîna ușor pe cap, și iar grăi: „Să ții minte toate cele ce ți-am spus, că sunt așa de adevărate, precum mă vezi și te văd. Și toate astea nu le putem vedea nici cu ajutorul luminei făclilor ori cu aceia a lămpilor, nici lumina lunii sau a soarelui nu ne poate fi de vr'un folos. Trebuie să dobîndim astfel de ochi, cu cari să putem vedea mărirea Domnului!”.

După Selma Lagerlöf.

Între roatele trenului. Un fost ofițer rus a încercat să facă drumul dintre Paris și Constantinopol, ascuns între roatele trenului. El a fost descoperit, pe jumătate mort de foame și de frig, în gara Smeredevska Palanka, la 30 kilometri dela Belgrad. Îndrăznețul călător făcuse 54 de ore până atunci sub vagon. El a declarat că voia să ajungă la Constantinopol, ca de acolo să încerce a se întoarce în Rusia.

Școalele confesionale.

Vechile școale bisericești au ajuns să fie iarăși prețuite. — Școalele rupte de biserică nu pot da învățătură după inima poporului românesc.

În vremile de urgie, stâlpii de tărie ai neamului nostru din Ardeal și Banat au fost bisericile și școalele confesionale. Am știut-o aceasta și noi. Dar nimenea n'a simțit-o mai bine și mai adânc decât vestitul conte ungar, ministrul Apponyi de tristă pomenire. Cât s'a trudit el, împelițatul, să puie obezi ungurești pe umiltele noastre lăcașuri de rugăciune și pe și mai umiltele lor tinduțe, cari erau școalele românești confesionale! Nici ziua, nici noaptea n'avea hodină, de groaza școalelor „valahe...”

Vroia el să ni-le răpească, dar ne-am făcut luntre și punte, și nu le-am dat nici morți. Am tăiat sărăcia în patru și le-am susținut cum am putut, că fără de ele am fi fost morți. A putut Apponyi să le puie pajuri ungurești, a putut să le infunde cu nenumărate ceasuri de „moghior nielv”, dar tot ale noastre au rămas. Căci erau înșasi viața noastră!

A venit apoi vremea izbăvirii. Au căzut granițele mincinoase. Și au căzut și pajurile lui Apponyi de pe părțile școalelor. Am răsuflat una bună cu toții. Și dascălii și copiii, sărăcuții. Și părinții. S'a dus „Ișten ald meg o moghiort”, s'au dus și inspectorii lui „Moghior allom”. A venit fericita vreme a libertății depline, scumpa și dulcea „România mare”.

Ce bucurie pe Consistoarele bisericilor noastre naționale! Ce însuflețire! Căci și-au zis, și consistoarele românești, și preoții, și curatorii: Acum să le meargă bine școalelor noastre confesionale! Apponyi nu mai are putere dincoace de Tisa, nici inspectorii lui. De acum noi ne cârmuim școalele, după voia și după glasurile sfinte ale nației noastre biruitoare!

O mare greșală.

În bucuria și însuflețirea celor dintâi ani de „România mare”, pe lângă multe lucruri frumoase și cu adevărat mărețe, s'au făcut însă și unele greșeli foarte mari. De pildă, în loc să se caute a se întări vechile școale, cari au trecut cumplita probă de foc în vremile robiei, ele au fost lăsate în părăsire, ca niște cenușotce netrebnice, și toată dragostea guvernelor s'a cheltuit cu școalele zise de stat. Mulți părinți chiar, au zis, ce ne mai trebuiesc școale popești, doar' în România mare, numai românească să fie școala și-i bună! Școalele sunt treaba statului. Să le țină și să le îngrijască.

Între cei dintâi cari s'au lăpădat de școalele confesionale au fost înșiși învățătorii, cari au crescut cu „țipăi” la Blaj, ori în Seminarul Andreian din Sibiu. Au ținut congrese peste congrese și au strigat: gata cu școalele confesionale! Cine să mai asculte de vlădici, de protopopi și de popi?! Ne dă el statu' școli și pită. Mergem la el, că ne face inspector și directori. Sănătate bună, biserică!

Școalele confesionale au rămas pustii.

S'au și dus cu toții. Și cei uniți și cei ortodocși. Și școalele confesionale au rămas pustii... Adică n'au rămas, că s'au făcut din ele școale de stat. Clădirile erau și sunt și azi ale bisericilor, iar învățătorii, slujbașii lor, ai Statului. Statu' plătește pe învățători, bisericile repară din poruncă și țin în bună stare locurile. Chirie nu se plătește. Așa spun ordinele dela Minister. Cu plățile s'au înșelat însă grozav domnii învățători. Au crezut, că lăpădându-se de biserică, vor trage dela stat plăți boerești. Și s'au ars. Că din plățile boerești nădăjduite, s'au ales cu salare de murit de

foame. Cei mai mulți și-au văzut de alte slujbe, să-și poată crește copiii. Nici chiar inspectorii n'o duc ceva barosan...! Iar inspectorii și revizori n'au putut ajunge toți.

De școale de stat s'au bucurat și sătenii. Că și-au zis: cine să mai plătească porție la învățător în România mare? Doar' n'am mâncat ceapa ciorii! Statu-i a nost, face el școli. Și plătește dascăli. Cel puțin de școli și de dascăli ne-am mântuit!

Și când colo, școlile statului cine le face și le ține? Cine plătește pe învățători? Păi, tot poporul Țara, contribuabilii. Ba au venit prefecți de județ și au făcut baluri domnești, pentru școli, ale căror bilete le-au plătit și țărani, fără să joace măcar pe biletele lor, încassate cu jandarmi.

Ce-am pierdut?

Adecă unde s'a ajuns? S'a ajuns acolo, că școale avem, har Domnului, destule, numai cât nu mai este înfrânsele acel spirit bisericesc și creștinesc, ce era podoaba vechilor școale confesionale, atât de bune în vremurile de orgie. Cine-o spune aceasta? O spun oameni mari, români fără prihană și învățați fără seamă, ca d. Nicolae Iorga, care într-o ședință a Parlamentului din București a spus-o din cuvânt în cuvânt:

— „Dvoastră, dle ministru, (Anghelescu, al școalelor) care călătoriți mult ați fost și la Blaj, și ați simțit de sigur ceiace eu aș numi *mireasma Blajului*. Este acolo, dle ministru, o atmosferă cu totul deosebită de atmosfera liceelor d-stră; simți acolo ceva sacru, ceva istoric, ceva religios, ceva moral, ceva ideal. *Fiecare școală are ceva dintr-o biserică, după cum și orice biserică are ceva dintr-o școală*”.

Așa a vorbit d. Iorga, marele învățat al neamului nostru, despre școalele bisericești dela Blaj. Acelaș lucru se poate spune însă despre toate școalele românești din Ardeal, și de prin sate și dela orașe, cari au stat sub aripa bisericilor. Căci acestea școale n'au dat numai învățătură seacă, care trufește mintea, ci au dat suflet, *suflet creștinesc*, viu și înflăcărat de tot ce-i bun și înălțător.

Azi ne întrec Ungurii, Sașii și Ovreii...

Ș'apoi încă ceva. Ungurii, Sașii, Șvabii, Ovreii, și toți minoritarii din Ardeal și din toată țara, se luptă din răputeri să le rămână școalele confesionale. Pentru ele au făcut plângeri peste plângeri la Liga Națiunilor, încât d. Anghelescu a făgăduit că ei, străinii, le vor și avea. Astfel s'a ajuns acolo, în țara noastră, că Ungurii, Sașii și Ovreii, vor avea școli bisericești, școli confesionale, iar noi Români, ba...

Se poate așa ceva? N'ar trebui să se poată. Că dacă pentru ei sunt bune școalele confesionale, de ce n'ar fi bune și pentru noi? Dacă pentru ei sunt ziduri de întărire și de apărare împotriva noastră, pentru noi nu trebuie să aibă ele acelaș rost? Dacă ei razimă în lupta lor pe biserică, de ce n'am face și noi acelaș lucru? Cu atât mai vârtos, că școalele noastre confesionale, au fost turnuri de tărie națională și în timpurile de robie. Cum n'ar fi astăzi, când simțul național românesc, nu mai este un păcat, ci o virtute?

Ne pare bine, că în această nizuință de a reînvia școalele confesionale, sunt alături amândouă bisericile românești din Ardeal, și unită și ortodoxă, având și sprijinul unor băr-

bați ca d. Nicolae Iorga, despre care nu se poate spune că nu știe ce face și că nu-și iubește țara și neamul.

Astfel, cât de târziu, izbânda trebuie să fie a școalelor confesionale!

Dascălul Sandu.

Iarnă aspră și grea.

— Zăpadă mare și viscol în toată țara. —

În săptămâna trecută a căzut zăpada multă în toată țara. În părțile Clujului, pe Mureș și pe alurea zăpada trece de 1 metru. În Bucovina neaua a venit cu viscol mare. La Cernăuți tramvaiele s'au oprit. Trenurile au avut întârziere în toate părțile.

În părțile muntoase ale Banatului au coborât haitele de lupi de prin păduri. Și fac pagube însemnate în animalele de casă. Într-o comună lupii au sfâșiat într-o singură noapte mai mult ca 60 de oi. Spurcăciunile se încumetă și la cotețe, se dau la găini, la porci. În apropierea Clujului într'un sat trei femei au fost mâncate de lupi, mergând spre stație.

În apropiere de Zălau s'a întâmplat că nește oameni din Carașeu mergând spre casă dela târg cu sania, s'au trezit în față cu o haită de lupi. Sălbătăciunile flămânde au dat navală. Unuia dintre oameni i-a venit însă în minte să aprindă un țol, cu care erau înveliți la picioare. Și țolul aprins l-au aruncat apoi spre haită. Lupii s'au înfricat de foc și, în vremea asta, oamenii înspăimântați au dat bice cailor și au scăpat norocoși.

Haite de lupi au început să se arete și la Chișineu, în Basarabia. La Constanța un viscol grozav a surpat 16 case. În satul Vădari de lângă Târgu-Jiu, un fecioraș de 15 ani, trimis de tatăl său la munte să aducă ucasă niște porci, a înghețat în drum spre sat, cu cei 6 porci cu tot, lângă o clăie de fân. La Fărcăsești, tot în jur de Târgu-Jiu, a înghețat un poștar bătrân, care aducea scrisorile dintr-o comună vecină.

O datorință de Crăciun.

Crăciunul este sărbătoarea bogăției. La Crăciun găsești în aproape fiecare casă unsoare, slănină, cârnaț, cârtaboș, pâne și tot felul de bunătăți. La Crăciun tot omul stă acasă, se bucură în casa încălzită de fericirea copiilor săi și ascultă cu drag glasul dulce și nevinovat al micilor colindători. La Crăciun totul este veselie, pretutindeni e liniște și pace, până și în casele păcătoșilor și a omenilor de lume se sălășluiește nifcă credință, cătuș de pufină dragoste.

Și cu toate acestea câți oameni sunt, cari tânjesc în cea mai mare nefericire, în cea mai mare desnădejde, în cea mai neagră mizerie, chiar și în ziua sfântă de Crăciun! Câți orfani nu simțesc în ziua de astăzi dragostea de mamă ori de tată! Câte văduve și văduvi n'au cui își împărtăși amarul! Câți săraci n'au cu ce-și alina foamea și cu ce-și încălzi trupul degerat de ger! Câți bolnavi nu se chinuesc prin cele spitale, și câți robi nu zac în cele temnițe, nesimțind nici o dragoste, nici o căldură, nici o mângâiere, neascultând nici o colindă, nici un tropar de sărbătoare.

În numele acestor nefericiți vă rog eu pe Dvoastră, dragi cetitori, aduceți-vă aminte de dâșii, îndurați-vă de dâșii, nu-i lăsați fără leac de mângâiere, fără leac de încurajare! Gândiți-vă la copiii voștri, cari și ei pot ajunge orfani la anul! Gândiți-vă la femeile voastre! Și ele pot ajunge văduve la anul. O, și cât de bine le-ar cădea acestora, dacă în această stare de nefericire ar avea o mână de ajutor!

Cum stă lumea și țara.

**Vești din casa țării. — Ce mai e nou în lumea largă.
Știri despre un nou războiu în Răsărit.**

Ce s'a mai făcut în Parlament?

Înainte Crăciunului în Senat s'a început desbaterea legii celei noi pentru alegerile parlamentare. Precum se vede, guvernul liberal nu vrea să plece înainte de-a face și această lege. Noul plan a fost atacat cu tărie de către Partidul țărănesc și de cel Național.

În Adunarea Deputaților a vorbit Madgearu dela Tărăniști în privința bugetului (planul de cheltuieli și de venituri ale statului). Mihai Popovici din Partidul Național a cerut ca slujbașii țării și pensionarii să scape plăți mai bune, că sunt peritori de foame.

În toată săptămâna trecută Parlamentul a lucrat pe capete cum se zice. S'au ținut și câte 3 ședințe la zi. La buget a vorbit pe lângă cei arătați, d. Iorga. D-sa a cerut o mai multă grijă pentru oastea țării, pentru tineretul școlar pentru funcționarii flămânziți și pentru pensionarii împinși la cerșitorie.

Adunarea Deputaților are acum în desbatere și noua lege a școalelor, partea care privește școalele așa zise *particulare* (susținute de biserici, de confesiuni, deci mai cu seamă școalele ungurești, săsești, ovrești, căci durere, bisericile noastre românești nu mai au școli). Aici a fost o ciocnire aspră între d. ministru Anghelescu și deputatul ungur Sándor Ióssef. Dl Anghelescu avea un schimb de vorbe cu d. Vaida și a sărit și ungurul în vorbă. Ministrul cum era năcăjit, se îndreaptă către deputatul ungur și-i spune:

— Fostul președinte al Societății ungurești de maghiarizare „Emke” n'are cădere să vorbească aci!

Ungurul dă să răspundă ceva și d. Orleanu președintele Adunării îi strigă:

— La Budapesta!

Sándor Ióssef a și plecat afară din casa Adunării. (Vai, de câteori au spus-o și ei deputaților noștri pe vremuri: La București cu voi!)

Jidovii din România își fac partid.

De câtă libertate se bucură popoarele cari locuiesc în România o dovedește faptul, că fiecare popor are deplina libertate să-și facă partidul său național, care să lupte pentru binele și fericirea aceluia popor. Așa ungurii n'au zăbovit și și-au înființat partidul maghiar, sașii și-l au mai de mult pe-al lor, șvabii tot asemenea. Acum mai nou și Jidovii își fac un partid național jidovesc și vreau să-și aleagă președinte pe deputatul liberal Adolf Stern. — Iată cât de apăsate sunt neamurile celelalte din țara noastră, că au dreptul să-și facă fiecare popor partidul său național! Ce am suferit noi românii din răposata țară ungurească pentru partidul nostru național, numai temnițele dela Seghedin și dela Vașoștii îndeajuns!

Se împacă Rusia cu România?

Se vorbește că Rusia ar avea de gând să se impace cu România, căci după atâta zădărnicește așteptare, tot la acest sfârșit va ajunge. Se vede, că Basarabia nu vrea să se întoarcă „plocon” în brațele larg deschise ale bolșevicilor ruși, ci vrea să rămână și pe viitor legată cu trup și suflet de țara mamă. Neavând încotro, bolșevicii se împacă cu gândul și se

multumesc între hotarele pe cari li-le-a rânduit acum bunul și dreptul Dumnezeu!

Cum ne-am putea altcum lămuri știrea răspândită de gazetele mari din București, că sub oblăduirea guvernului francez, dnii Diamandi, ministrul României la Paris și Rakowsky, ministrul Rusiei la Paris, au stat de vorbă săptămâna trecută, căutând să găsească o cale de împăcare și deplină înțelegere între cele două țări. Lumea crede, că de astă dată înțelegerea se va face, fiindcă o vreau și francezii și așa nu ne mai temem că rămânem singuri, dacă am încerca să facem înțelegerea peste voia marelui nostru pretin din Apus.

Ce a făcut Musolini diin Italia.

Sunt trei ani de când Italia o cărmuește marele Musolini, un bărbat cu mâna tare, care a stărpit bolșevismul și a pus Italia în rând, cum n'a mai fost de mult.

În ce privește *apărarea națională* Musolini cu fasciști lui au pus în rând armata cu de toate. Astăzi nici o armată din Europa nu este atât de bine înrestrată ca a Italiei. Ei au cete mai mai bune aeroplan, au baloane, au armele cele mai perfecte, așa că nu le este frică de nici un dușman.

În ce privește *bani*, lira italiană este mai bună decât francul francez. Dar Musolini nu s'a îndestulit cu atât, el a cerut dela popor câte un dolar pentru plățirea datoriilor către America. În altă țară, la noi bunăoară, ministrul de încerca acest lucru, se făcea de rușine. În Italia poporul a iscălit într-o singură zi mai mult decât era de lipsă.

Căile ferate italiene sunt de toată lauda. Am văzut cu ochi, cum curăță italienii trenurile lor. Clasa a treia italiană este mult mai curată decât la noi clasa întâie. Trenurile merg regulat, poți trimite prin ele ori ce marfă, nu ți-o fură nimenea. Cu prilejul anului sfânt în Italia au călătorit sute de mii de oameni, dar nimenea nu s'a plâns că a avut vreun neajuns pe trenurile italiene.

Musolini se gândește acum să facă *rânduială* și cu *gasetele*. A oprit pe gazetari să mai scrie despre omoruri și despre alte răutăți cari strică pe atâția cititori.

Iată ce este în stare să facă un singur om de omenie și de ispravă într-o țară. Și dacă nu era Musolini, Italia cădea pradă bolșevismului și astăzi era a doua Bolșevicie.

Procesul dela Tatar-Bunar.

De vre-o două săptămâni s'a ținut la București, în fața curții marțiale, procesul locotenentului Morărescu, acuzat, că ar fi omorât mulți oameni nevinovați când cu răscoala dela Tatar-Bunar din Basarabia.

Întreg procesul s'a desfășurat în fața unui mare public, dornic să afle ce s'a petrecut la Tatar-Bunar. În ajutorul locotenentului Morărescu au sărit foarte mulți apărători. Ei spun, că Morărescu nu a săvârșit nici o crimă vrednică de pedeapsă, căci el și-a făcut deplina datorie, apărându-și țara de năvala bolșevică. S'au ascultat numeroși martori dintre grănicerii locotenentului Morărescu, cari toți au mărturisit deplina nevinovăție a comandantului lor. Astfel locotenentul Morărescu a fost achitat.

În legătură cu acest proces în camera deputaților a vorbit și dl Tătărescu, subsecre-

tar de stat, arătând cum s'a săvârșit răscoala dela Tatar-Bunar și cine sunt vinovați de tulburările de acolo.

Întreg procesul a stârnit mare frământare în întreaga țară și lumea era dornică să vadă cum se va sfârși. Streinii ne-au ponegрит însă prea mult iar ai noștri erau nelămuriiți, căci nu știau ce s'a întâmplat la Tatar-Bunar.

Acum s'a făcut lumină deplină și lumea s'a împăcat și acum își vede liniștită de treburi.

Vinovații se ascund, nevinovatul se împuşcă.

În Parlamentul din București, deputatul țărănist Madgearu a arătat de curând o mare pungășie, care s'a făcut la Ministrul de Finanțe. Din această pungășie care apasă pe inima unor mari slujbași, statul a pierdut 33 de milioane. Vestindu-se ticăloșia, directorul general al vămilor Alexandru Grecescu, s'a împuşcat în ziua de Duminecă 15 Decembrie. În scrisorile rămase după dânsul spune însă, că dânsul se omoară nu fiindcă este vinovat, ci penirucă colegii săi cei vinovați îndreaptă vina spre dânsul. Și el ca om cinstit, nu poate răbda această vină nedreaptă. Nenorocitul om a lăsat femeie și doi copii.

Ministerul caută pe adevăratul vinovat.

O izbândă a Englezilor.

Dintre toate națiile pământului Englezii sunt cei mai lacomi. Celea mai întinse ținuturi bogate în toată lumea le are Anglia. Și tot mai vrea și altele. În timpul din urmă au fost mari încercături cu ținutul orașului Mosul din Asia unde se găsesc foarte bogate *izvoare de petrol*. Englezii au lăomit și la acestea. Și le-au și căpătat. Statul Ligii Națiunilor dela Geneva i-au dat Angliei acestea isvoare, tocmai în zilele trecute. Însă pentru pierderea acestor isvoare turbă de ciudă Turcii. Delegatul turcesc a declarat la Geneva că nu se învoiește cu hotărârea adusă de Statul Popoareldr. În aceeași vreme, la Angora Turcii țin sfat cu Rușii și cu Perșii, ca să facă o alianță împotriva Englezilor. Foarte ușor se poate naște un crâncen război. Arzo focu, lăcomie!

Bolșevicii se încuroa în război cu Japonezii.

Comuniștii din Rusia sunt tare arțagoși. Sunt par'că sfloderu naibii în lume. Își vără ghiarele în toate părțile. Nu le ajunge hăul lor de țară, largă și lungă, cât o jumătate de lume, ci ar vrea să schimbe toate țările după calapodul lor. Unde-i pricină între popoare, de sfori mai totdeauna trag oamenii lor. Așa fac și în Răsăritul îndepărtat. Acolo și-au vârit codița în țara Chinezilor și i-au dat cătane și bani lui Feng-Iu-Hsiang, ca să se facă stăpân pe marea împărăție a oamenilor galbeni. Chinezul Feng-Iu-Hsiang este însă dușman al Japonezilor și aceștia văd bine cine trage sforile. Știri sosite din Răsărit spun, că Japonezii se gată de război în privința Rușilor. În Coreea mămaruțele dela Soare răsare au și mobilizat două corpuri de armată, cari stau cu arma la picior. Și dacă Bolșevicii nu se ostoaie, Japonezii le sar în cap. Și astia sunt iuți ai naibii la bătaie. Rușii au mai mâncat odată o tranșă cumplită dela Japonezi, când cu Port-Arturul, cine mai ține minte.

Știrile Săptămânii.

Nașterea Domnului.

Domnul cel făr' de 'nceput
Naște 'n Vifleem,
Veniți neamuri să-i cântăm
Veniți să-l vedem,
Cum în scutece 'nfășat
Și culcat pe fân,
Stă zmerit al Cerului
Rege și Stăpân.

A venit la cei de jos
Cel Prealuminat,
A venit să mântue
Lumea de păcat.
Veniți neamuri să vedem
Sfântul Copilaș,
Să vedem pe buza lui
Zimbet dragălaș.

Cu păstorii să-l mărim
Și să-l adorăm,
Iar cu corul ingeresc
Imnuri să-i cântăm.
Slavă, Cinste, Laudă
Sus lui Dumnezeu,
Pace dulce pe pământ
La poporul său!

Sfântă dragoste 'ntre frați,
Rai de fericiiri
Și „unire” 'n suflete,
Lege și simțiri!

Păr. Nicolae L. Ioanăș.

**Sărbători vesele și fericite
dorim tuturor cetitorilor și prie-
tinilor gazetei noastre!**

**Nașterea lui Hristos să Vă
fie de folos!**

**Maiestatea Sa Regele între ofiterii
săi.** Sămbătă în 5 Decembrie M. Sa Regele a
binevoit a lua parte la o cină cu ofiterii din
regimentul de escortă regală. La acea cină
M. Sa a ținut o frumoasă vorbire. În care a
arătat, că chemarea ofiterilor este, de a fi ade-
vărați părinți și crescători ai poporului.

**Di Titulescu ne face fală în Ame-
rica.** Zilele trecute di Titulescu, ministrul no-
stru din Anglia, a fost în America, trimis de
guvernul român. Americanii, cunoscându-l cât
e de cumințe, l-au rugat să le țină câteva
conferințe. Di Titulescu a și rămas în America,
unde face fală neamului nostru.

Oameni înghețați. Din toate părțile
țării vin știri, că o mulțime de oameni au fost
afiați înghețați în zilele trecute de mare ger.
Dupăcum arată însă știrile aproape toți au în-
ghețat în stare de beție. S'au îmbetat, au plecat
acasă, au căzut la pământ de beți, nu s'au mai
putut ridica, au adormit, iar dimineața i-au aflat
morți.

**Meseriași și comercianții români
din Blaj** aranjază a doua zi de Crăciun, seara,
o petrecere cu joc în sala hotelului „Univers”.
Începutul la ora 20. Prețul de intrare, 20 lei
de persoană. Suprasolviri se primesc cu mul-
tămită. Venitul curat va spori Fondul pentru
clddirea localului Societății.

Pasărea cu noroc. Cu furtunile gro-
zave din iarna asta s'a întâmplat că o mare
corabie nemțească, stricată de uragan, se scu-

funda în apropiere de țărmurii Angliei. Mari-
narii au dat drumul luntrelor de scăpare și se
pregăteau se fugă din locul cu primejdia. „Toți
sunteți în luntre?” — Strigă căpitanul în clipa
din urmă. „Toți”, răspund oamenii. „Vai, pășă-
rica? Pășărica nu-i aici!” În graba cea cum-
plită, marinarii uitaseră în corabie „canarul”
mititel, pe care îl purtau tot cu dânsii într-o
colivie, având credința că e norocul lor. Iute
a sărit un om pe puntea corabiei care se scu-
funda, a găsit pășărica și au luat-o și pe ea
în luntre. Cu dânsa împreună au ajuns toți
marinarii norocoși la țărm.

Dragă cetitorule! Nu uita să-ți
înnoiești abonamentul pe cel puțin o ju-
mătate de an, și să trimiți prețul foi
acum, la începutul anului, ca să-ți tipărim
adresa și să poți primi gazeta fără greș!
Arată foaia noastră și altora și îndeamnă-i
să se aboneze și dânsii. Cu cât vom avea
mai mulți abonați, cu atât va fi și foaia
mai mare și mai bună!

Bietele femei! Viața pe care-o trăim
noi, rândul acesta de oameni, e luptă necur-
mată și năstrușnică. Nu pot răsbate la bine și
la fericire numai cei tari și cu voință de oțel.
Cei neajutorați sunt împinși la o parte și stri-
viți. Pricina e lăcomia prea mare și lipsa de
dragoste creștinească. Lipsa de credință și de
încredere în Dumnezeu. Iar fără de acestea
viața nu-i altceva, decât o zoală. Firește, mai
ușor cad zdrobite femeile. Iată două pilde du-
reroase:

În orașul Lugoj, o fată mai în vârstă,
dintr-o familie aleasă și bogată, s'a spânzurat
în chiar casa fratelui său, care-i procurorul
județului. Pentru ce s'a spânzurat? Se zice, că
de urâtul vieții! Rămânând nemăritată până la
vârsta de 50 de ani, a crezut că pentru dânsa
traiul nu mai are nici un înțeles. !

În Oradea mare, o biată văduvă de război,
singură și năcăjită, s'a gândit și ea, că de ce
să mai facă umbră pământului? A luat două
cuie și a început să și-le bată în ochi c'un
pietrol. ! Un ochi și l-a stricat astfel de tot,
iar al doilea și-l-a rănit greu. A fost dusă la
spital între moarte și viață. Doctorii au scăpat-o
însă. Și acum, pe lângă năcazurile de până aci,
a mai rămas și oarbă de-un ochiu. !

Cetind asemenea întâmplări, te gândești:
Vai de bietul om, când își pierde nădejdea în
bunul Dumnezeu!

Îi omorîm cu dragostea. Pe cine?
Pe unguri și pe ovrei. ! Cine îi are atât de
dragi? *Partidele politice.* Nu-i glumă, ci ade-
vărul deochiat! Cetim într-o gazetă ungurească
din Cluj, că d. ministru Moșoiu a fost de cu-
rând la Oradea mare și a ținut acolo o cuvân-
tare, spunând prietinelor săi: Ungurii și Ovreii
numai așa pot să trăiască bine în țara asta,
dacă se alătură pe lângă partidul liberal! —
Să mai zică cineva că noi românii asuprim pe
minoritari. !

Blăstămata de beție. În comuna De-
linești din județul Caraș Severin, locuitorul
Gheorghe Huțan s'a întors într-o zi beat leucă
din cărciuma satului. Ajuns acasă s'a luat la
ceartă cu nevasta. În furia lui bețivul a dat
să-și lovească muerea, dar femeia a sărit la o
parte și lovitura a căzut în capul copilășului
ei de 3 ani, care se ținuse de poalele mamei.
Bietul copilăș, singurul copil, a murit acolo,
pe loc. Păcătosul tată își plânge acum nebulia,
la răcoare, în temniță.

— În țarg la Sibiu, Toader Luca din
Cincu mare s'a îmbătat ca un nătâng și mer-
gând spre casă a căzut într'un șanț, la mar-
ginea orașului. Mai târziu nește trecători l-au
aflat înghețat tun. Orice i-au făcut nu l-au mai
putut trezi. Murise.

Gata să-l mănace cloșanii. Un ungur
din Oradea mare, trecând pe lângă pivnițele
unei case mari, au ieșit de-acolo o mulțime de
cloșani și s'au dat picioarele lui, mișcându-l
urât de tot. I-au rupt bucăți întregi de carne
din picioare, așa că a trebuit să fie dus la
spital și lecuit ca mușcat de câni. Spurcate
lighioane!

Sonera prefectului. La Odorheiu în
ajunul zilei de 1 Decembrie pe palatul prefec-
turii atârna un mare steag negru, semn de
jale. Oamenii au început să se întrebe: ce-o fi
însemnând doliul pe casa județului? Cine-o fi
murit? La început nimenea nu știa. Mai târziu
s'a aflat că drapelul de jale era pentru *soacra*
domnului prefect!

**O lule de țigani înaintea judecă-
toriei.** În orașul Pécs din Ungaria s'a început
un proces mare. 129 de țigani lăieți sunt po-
tiți înaintea tribunalului, pentru că au furat și
omorât într'una, începând cu anul 1918 și până
în ziua, când jandarmii ungurești, cu pene de
cocoș, le-au dat de veste și i-au predat jude-
cătorilor.

Prețul grâului se va urca treptat.
Țăranii se plâng de ieftinirea prea mare a
grâului și au toată dreptatea. Cauza a fost, că
nu s'a putut exporta. Atunci morarii au imbiat
prețuri de bajocură, iară făina au vândut o tot
scump. Astăzi însă, când văd și ei că grâul se
va scumpi, s'au și adunat și au hotărât că și ei
vor scumpi făina. Credem însă, că ministrul
le va da peste labe și nu se va învoi la acea-
sta. Lăcomia lor de a se îmbogăți de pe o zi
pe alta este prea mare.

**Calendarul dela Blaj numai
cerut de dreptul, dela redacție, costă 20 lei.**
Cei cari sunt abonați la foaia noastră din
jur și vin înșiși după el, îl capătă cu acest
preț, în cancelaria gazetei, Strada Regina
Maria (La tipografie). Până mai este!
Grăbiți, că numai puține exemplare mai
avem. Calendarul trimis pe poștă este mai
scump!

**Turcii iurăși îi măcelăresc pe Ar-
menii.** E un vechiu obicei al Turcilor că dacă
nu le place de cineva să-l omoare. Armenii
mai cu seamă au suferit mult în privința a-
ceasta. În ziua de 9 Decembrie Turcii au mă-
celărit 15 mii de armeni, și apoi au început
a omorî și pe creștinii din jur, între cari și pe
misionari evangeliști din Anglia.

A căzut o mândră stea. La Câmpulung
în ziua de 10 Decembrie, la orele 3 dimineața,
s'a arătat pe cer o mare coloană de lumină.
Era o stea, care căzuse, cu mare repeziciune,
nu departe de oraș. După un scurt timp dela
cădere s'a auzit o puternică detonătură, care a
cutremurat toate ferestrele orașului. Steaua încă
n'au găsit-o, dar a trebuit să fie mărișoară.

Trei femei mâncate de lupi. Trei
femei din comuna Berind, voind să se ducă la
gara Nedășel, au fost atacate de o ceată de
lupi, cari le-au sfâșiat. Trecătorii, dimineața,
au găsit numai bucăți de carne și bainele rupte.

**Pasăre mlastră cu 27 de voinici
în cărcă...** În săptămânile trecute a ieșit,
isprăvită gata, dintr-o fabrică engleză, cea mai
mare mașină de zburat din zilele noastre. Acest
aeroplan uriaș poate să poarte, pe lângă ma-
șinist și inginer, încă 25 de călători cu бага-
jele lor cu tot. Mașina a fost făcută anume
pentru calea dintre Londra și Paris, între cari
drumul prin aer e deschis demult. Noua mașină
face această cale în vreme de-un ceas și ju-
mătate.

În Iugoslavia se ieftinește trenul,
și încă cu 25 la sută. Oare noi când vom a-
junge odată la culmea scumpirii, că de coborît
Dumnezeu știe cum și când ne vom coborî.
Să ne vedem odată bară-mi hăt în vârf. !

Ger mare în Italia. Italia, minunata grădină a Europei, este una dintre cele mai călduroase țări ale Europei. În Italia iarna este ca la noi toamna. De cuptoare nici pomina în Italia și rar om să vezi să aibă palton de iarnă. Zăpada la ei este o minunăție, așa că toată lumea iasă ca la minune, când aude că este undeva zăpadă.

Ei bine, anul acesta s'au c'ampăcălit bieții Italiani. Frigul cel mare care a bătut și la noi săptămânile trecute, nu numai că a ajuns, dar s'a chiar oprit deabinelea și pe la ei. Frumoasele lagune, drumurile de apă ale Venetiei, ci că ar fi înghețat, gondolele (frumoasele luntri) au degerat în lagune, iară stăpânii lor umbia de astădată și ei pe jos, ca ceilalți oameni. În unele orașe din nordul Italiei frigul și-a ajuns chiar culmea. Astfel în San Stefano din Cadore au fost 32 de grade de frig. Chiar și în Sicilia, cea mai călduroasă parte a Italiei, a fost frig mare și zăpadă din greu. În Calabria zăpada e chiar mare. În Sulmona zăpada a fost de un metru. În jurul Romei frigul a fost de 7 grade, așa că fântânile săritoare au înghețat toate. La Napoli au aflat doi cerșitori înghețați pe treptii unei biserici. La Milano au crepat țevile prin care se conduce apa.

Și acuma, închipuiți-vă, că bieții italieni n'au cuptoare și că au fost siliți să sufere acest ger, neavând nici barăm paltoane de iarnă, și atunci veți înțelege ce grozavă a fost iarna din est an în Italia.

Orașul Scutari sub apă. Orașul Scutari din Albania este întreg sub apă. S'a revărsat adecă asupra lui lacul cu acelaș nume, nimicind aproape întreg orașul. Parlamentul albanez a votat o sumă mare de bani, cu care să vină în ajutorul celor năpăstuiți, apoi a ridicat ședinta în semn de jale.

Daruri pentru biserică din Archiud.

9 Decembrie 1925.

Avem și noi fericitul prilej să vestim fapă mare din comuna noastră Archiud, din Câmpia Ardealului. Noi suntem popor unit din moși-strămoși. Încă în vremea fericitului arhieru Inocențiu Micu parohia noastră număra 350 suflete, unite toate în credința Romei. Și bunul nostru popor a arătat totdeauna mare dragoste și tragere de inimă către locașul Domnului. O pildă strălucită avem acum, pe care cu bucurie o vestim, nu pentru fala noastră, ci pentru îndemnul bun care poate izvorî dintr'ansa pentru sufletele dreptcredincioase de ori unde.

Biserica noastră, în care s'au închinat atâția părinți cucernici și iubitori de Dumnezeu, are un clopot nou, al cărui glas mângăietor cu drag îl ascultăm la toate prilejurile. Pentru cumpărarea acestui clopot, adus dela București, din Fabrica »Oituz«, banii i-au dat câțiva credincioși ai parohiei noastre, cari prin darurile lor și-au câștigat nume de veșnică pomenire în satul nostru.

Acești vrednici poporeni sunt: Iosif Erseu și soția sa Rozalia Iușan cu 7857 lei 50 bani; Teodor Erseu și soția sa Ana născută Pintican, 7857 lei 50 bani; Orfanii de război de amândoi părinții, anume: Soldat Grigorie Roșca cu 6 frați mici 3000 lei; Văduva Ileana Toma, întru pomenirea deveci a soțului ei răposat Simion Toma, 3000 lei. În total Lei 21,715.— Clopotul ei l-au și adus și după binecuvântare, a fost așezat în turnul bisericii înnoită în acest an cu suma de aproape 200,000 lei (două sute mii). Ce fericire, când putem asculta sfânta liturghie și celelalte slujbe bisericesti într'un lăcaș frumos, chemați de graiul argințiu al noului clopot!

Alte daruri însemnate a primit biserică noastră dela d-na Văd. Maria Câmpian, născută Hajnal, care sosind în pace acasă din America, după 14 ani, împreună cu fiul său Alexandru, cu noră-sa Ana și cu nepoțica Mărioara, au dăruit bisericii din Archiud o frumoasă cruce aurită și un rând întreg de odăjdii sfinte, în preț de peste 17,000 lei. Vesmintele acestea, binecuvântate în ziua de Sfântul Nicolae, sunt de o rară frumusețe, fond roșu cu spice de grâu și fond trandafiriu cu brodare de fire aurii. Cu

câtă căldură și tragere de inimă slujește Părintele nostru *Particu Tatar* întru'ânsele!

Tuturor acestor cucernici dăruitori foarte călduros mulțumindu-le, rugăm pe bunul Dumnezeu să le răsplătească cu darurile sale celea cerești tragerea de inimă ce-o au față de mărirea casei Lui!

Curatorul bisericesc.

Fericire amăgitoare.

Adeseori ne copleșesc năcazuri și greutăți. Cercăm să le ușurăm, dar nu putem răsbii, vin tot mai multe asupra noastră. Nu mai știm ce să facem. Căutăm prilej de mângăiere. Fumăm ori bem până la îmbătare, uitând năcazurile și greutățile. Fumăm tutun și bem tot felul de beuturi, amăgindu-ne, că nu mai avem nici un năcaz.

Acest mijloc de amăgire îl folosesc toți, cari nu pot să-și înfrâneze patimile și cari socotesc, că numai așa pot să fie fericiți. Pe lângă tutun și beutură, unii oameni au început și cu alt mijloc de amăgire. Anume, întrebuințează un fel de mazăgă vâscoasă pe care o scot din mac. Aceasta mazăgă o numesc *opium*.

Macul se găsește pe câmp și crește și prin grădini. Macul de câmp are cotor și frunze păroase. Cel de grădină e fără perișori.

Fructul macului este ca o cutiuță. În el se găsește semințele. Oamenii pun semințe de mac în rachiul de drojdii pe care îl beau când tușesc.

Din fructele verzi ale macului se scoate *opium*. Anume să crească fructele cu un cuțit. Din creștături se scurge mazăga, care se învârtosează și se pachetează în frunze de mac.

Aceasta mazăgă mai de mult se întrebuința ca leac pentru potolirea durerilor.

Theophrastos — un învățat din vechime — amintește macul, ca o buruiănă de leac, din care se scotea o mazăgă numită *mikoneion*. Iar *Dioscorides* — un alt învățat — spune că din fructele macului se scoate *opos-ul*. Romanii acest *opos* l-au numit *opium*, care numire a rămas până astăzi.

Mai de mult *opium* se pregătea numai în Asia mică. Mai târziu au început să pregătească și în Egipt, Persia, India și China și chiar în Europa. Înainte de aceasta cu patru sute ani, era cunoscut în toate țările din Europa. Aici se folosea numai ca mijloc de vindecare pentru potolirea durerilor.

În Persia, India și China au început să-l întrebuințeze și ca amețitor. Cei dintâi, cari au întrebuințat *opium* ca amețitor au fost persienii. Dela ei a trecut la indieni și chinezi. În China se întrebuințează așa cum se intrubuințează la noi tutunul. Adeseori se pot vedea și copii chinezi de câte zece ani, cari fumează *opium*. Cei cari întrebuințează *opium* se pot împărți în mănăcatori de *opium* și în fumători de *opium*. Cei cari mănăcă *opiumul* sunt turcii și persii.

În Turcia și Persia sunt localități, cum sunt la noi crișmele, unde anume se mănăcă *opium*. Aici fiecare consumator stă culcat pe o canapea și își mănăcă porția de *opium*.

Acești consumatori de *opium* se pot cunoaște ușor. Sunt palizi, cu fața suptă, gâtul lung, ochii intrați în cap. De obicei sunt oameni pe cari toată lumea îi încunjură.

Fumătorii de *opium* sunt mai numeroși. Unii fumează *opium* din pipe mici, în cari pun tutun și câte o bucățică de *opium*. Se pregătește și *opium* anume pentru fumat. *Opiumul* pentru fumat poate să fie sau curat sau mestecat cu frunze de tutun. Pipele sunt mici și strâmte. Țeava e lungă de vre-o 50 cm. Fumătorul pune în pipă bucățica de *opium*, o aprinde și fumează până amețește.

Cei mai mari fumători de *opium* sunt

chinezii. Și aici sunt case — locuri de petrecere — unde se adună fumătorii de *opium*. După ce au fumat câte-va pipe, amețesc și uită ori ce grijă și năcaz. Au visuri frumoase și plăcute. Este o fericire amăgitoare, care ține numai câteva ceasuri. După ce se trezesc viața li-se pare și mai amară. De aceea caută prilej de a se ameți din nou. Așa că fumătorii de *opium* devin cei mai mari pătimiși și nu se mai pot lăsa de fumat. *Opiumul* luat în măsură mare, e stricacios. Slăbește trupul, tâmpește mintea și adeseori aduce și moartea.

La noi nu se întrebuințează, numai ca leac, pe care îl dau numai doctorii. Rar se aude de cineva, să pătimizească de aceasta beție răsăriteană. Acela însă nu ajunge bine.

Ion Popu-Câmpeanu.

Cei perți în războiu.

— Sfatnrile de dreptăle unui avocat. —

Dacă nașterea lui Hristos e la tot omul de folos, cu prilejul acestui mare praznic și noi oamenii avem datoria să ne fim de folos unii altora. Din parte-mi ăș dori și eu să flu de folos, barămi unora dintre cetitorii și ascultătorii acestei gazete, acum de sf. sărbători ale Nașterii Domnului.

Dacă-mi aduc bine aminte, de sărbătorile Crăciunului din anul 1923, tot în acest loc, am fost scris, că în toamna anului acelaia, în Parlamentul țării noastre s'a adus o lege bună de tot — s'au adus ele și rele nu-i vorbă — și anume: *legea pentru a fi declarați morți*, cei cari, plecând la război în timpul dela 26 Iulie 1914 până la 1 April 1921, n'au mai dat nici un semn de viață și nici nu se știe nimic despre dânșii. În baza acestei legi oricare femeie, tată, mamă, rudă, poate cere dela Judecătoria de ocol de care se ține, ca cel pierdut să fie declarat mort prin *carte de judecată* (sentință). Aceasta declarare se face în timpul scurt de o lună.

Legiuitorii țării au avut un gând foarte bun, când au făcut această lege. Știau, că sunt o mulțime de femei, cari din 1914 nu mai au nici o știre de bărbații lor; o mulțime de părinți, cari n'au mai putut da de urma copiilor lor și că afară de dorul și suferințele după acești eroi necunoscuți, pierduți știe Dumnezeu prin cari șanțuri în celea țări streine, acești părinți și femei au și o grămadă de incurcături și necazuri cu copiii, cu socrii, cu părinții, și cu averile celor dispăruți, și ca să li-se ușureze regularea și orânduirea acestor stări neșigure, a fost adusă legea de care vorbim.

Ca avocat știu, că s'au făcut și s'au dat multe cereri pentru declarații de morți la judecătorile de ocol, însă știu și aceea, că sunt încă o mulțime de cazuri — și pare că n'ăș greși tare, dacă a-și spune că în tot satul, cel puțin 5—10 — în cari nu s'au făcut acestea cereri. Și fiindcă știu, că poporul nostru îi cam lăsător din fire, sfătuiesc pe toți aceia, cari vreau să declare de mort pe vreun dispărut de al lor, ca aceasta să-o facă cât se poate mai fără amânare.

Și iată de ce: *întâi*, acestea cereri se pot face dela publicarea legii numite — 12 Dec. 923 — numai până la 1927, Decembrie 12, adecă numai în decurs de 5 ani, când apoi aceasta lege își pierde puterea și iară își vor câștiga puterea legile vechi; *a doua oră*, acestea cereri azi se pot face aproape pe nimic, cu foarte puțină cheltuială.

Și acum un lucru, pe care de bună seamă mulți dintre acei, cari au necazuri de acestea, nu-l știu, și anume; legea de care vorbim îngăduie ca să fie declarați morți prin judecătoria de ocol cu carte de judecată, nu numai acelea persoane, cari și-au pierdut urma pe fronturi, ori ca prisioneri, ci și acelea persoane, cari și-au pierdut urma în alte țări, America, în vechiul Regat și aiurea.

Toți aceia, cari nu se vor grăbi cu aceste declarații de mort, acum până are putere legea nouă, după ce aceasta lege își va pierde puterea, vor trebui să pornească legea la *tribunalele* de cari se țin, unde lucrul merge cu mult mai anevoie, cu publicări prin gazetele oficiale, unde cuvântul e 60—80 bani și publicarea ține 1 an, cu avocat cu o grămadă de cheltuieli și legea ține cel puțin unu până la doi ani. Cartea de judecată o pot cere și aceia cari au datorii (pretenziuni) la cel dispărut.

Cartea de judecată, dată de judecătorie, ține locul *cazului* de moarte! Notarul îl introduce la matriculă și se face apoi inventar după cel declarat mort, limpezindu-se lucrurile între moștenitorii lui.

Cei cari au năcazuri de felul cum am scris mai sus, să și le facă cât mai de grabă, să vremea tace și trece. Dr. I. Bianu.

Daruri de sărbători.

— Indemnuri venite dela „Astra”. —

Se apropie zilele de sărbătoare ale Crăciunului și Anul nou. Moș Crăciun, cu ochii părinților, ai rudeniilor și ai prietenilor, știricește prin galantarele prăvăliilor și caută cu sârg lucruri, cari ar putea pricinui bucurie celor apropiați sufletește.

În timp ce, în multe locuri, vor colinda pe la ferestri copilași cu steaua și irozi cu chivăre de carton, aurite — se vor bucura, sub pomul de Crăciun, luminat, tineri și bătrâni, cuprinși de taina, care dă fiori, a vestirii unei lumi mai bune și mai senine.

Nu ne alungați nici pe noi, cum nu alungați nici pe colindători, noi vă oferim de astădată o nucă mai târșoară, de sfărâmat. Venim cu rugare: gândiți-vă *bine* ce dați mai departe!

Sunt cinsturi, cari se cumpără de mântuială și sunt cinsturi, cari folosesc, cari prind bine, cari aprind în suflet o lumină, fie ea oricât de mică, să răspândească bunătate, curăție, iubire.

Pe lângă paltoane, pălării, blănuri scumpe, inele, brățări, lingurii, mobile — vă gândiți că o carte bună poate răspândi fiori de emoție sufletească, cari nu se pierd?

Descuiați sufletele copiilor, dându-le nutrimant sufletește sănătos! Dați tineretului merinde de drum! Oferiți vârstnicilor sfetnici sufletești, în societatea cărora să-și uite mizeriile zilelor noastre!

Știm că se răspândesc cărțile și revistele rele ca pecinginea. Editori gheșefari, cărora ar trebui să le ardă punga de rușine cu banul agonisit astfel, aruncă în piața literară cărți și ilustrații-strihnină. Nu le pasă gheșefarilor dacă se înveninează sufletele tinere, dacă se adorm conștiințele, dacă se tâmpesc simțurile — ei își fac treburile, traficanți cu vieți omenești.

Nu clătinați din cap și nu spuneți: o carte rea nu te face rău! O carte *contribuie* să te facă mai bun sau mai rău, cu stropul ei de venin sau de miere, după cum e cartea.

Părinți! Alegeți pe seama mlădițelor voastre tinere cărți pline de sănătate: din Creangă, din Ispirescu, din Odobescu, din Coșbuc, din Amicis, din Selma Lagerlöf, din Andersen, din Sven Hedin, din Jules Verne, din Flammarion, ca să numim decât câțiva.

Tineri, cari vreți să aduceți bucurie părinților, cumpărați, din banii adunați în pușculița voastră, pe Eminescu, pe Bălcescu, pe Alexandrescu, pe Filimon, pe M. Sădoveanu, I. Agârbiceanu, pe Dănilă Zamfirescu, pe O. Goga, pe Iosif, Anghel, P. Cerna, L. Rebreanu, Brătescu-Voinești, I. A. Bassarabescu, ș. a., cari fac fală literaturii românești, — apoi pe Tolstoi Mereșkovski, Turghieff, Bordeaux, Loti, V. Hugo, Sienkiewicz, ș. a. din streini, nu „străini”, ci scriitori de alt neam (fiindcă cuvântul „strein” par’că și-i îndepărtează, câtă vreme ei sunt apropiați inimii ori-cărui muritor).

Trimiteți, cei ce aveți rudeniile săteni pe acasă, paginile minunate ale unui Creangă, Ion Pop Reteganul, Ion Pop Bănățeanul, colecțiile de poezii și snoave și povești de Urban Iarnik-Bărbăntu, Stănescu, Anton Panu, Andreiu Bărbăntu, 1001 de nopți.

Abonați pe copiii, pe rudeniile, pe cunoștințele voștri la câte o revistă sau foaie felicitarea de seamă — ca să aibă un an întreg felicitarea voastră de sărbători.

DOI CĂLĂRAȘI.

— POVESTIRE DE CRĂCIUN DE C. SANDU ALDEA. —

După ce căutară zadarnic vre-o sanie care să-i ducă până în Sălcuța ori să-i lase mai aproape de ea, cei doi camarazi porniră pe jos.

Erau doi călărași, doi flăcăi bine legați. Când se depărtară ca de-o svărlitură de băț dela barieră, unul din ei se opri de-odată și se uită înapoi.

— Ia te uită, măi vericule: nu se mai zărește nimic.

— Celălalt se opri și se uită și el în spre oraș. Apoi zise:

— Strașnic vifor!

— Hehei! — făcu tovarășul lui și porni, cu capu’n piept, cu umărul drept adus puțin înainte.

Mergeau greu deși aveau Crivățu’n spate.

Pe alocuri intrau în zăpadă până în genunchi și se împiedeau în poalele mantalelor.

Dar ce urgie n’ar fi înfruntat ei pentru a petrece sărbătorile Crăciunului în Sălcuța lor pe care n’o mai văzuse de doi ani de zile?

— Măi vere Ioane — zise după câțiva timp Dinu Palten — de-om ajunge mai de vreme’n sat, să mergem cu colindul pe la fețele noastre.

— Să ne vedem noi în sat! — răspunse Ion Pelin, iușind pasul.

— Ajungem noi cu ajutorul lui Dumnezeu! Da’ mergi?

— Mă mai întrebi?

Și iar conteniră cu vorba. Spulberată de Crivăț, învârtindu-se în suluri ușoare ce lunecau ca o pulbere fumurie pe întinderea învalurată, zăpada țesea prin văzduh o mreajă mișcătoare ce obosea vederile. Părea că între pământ și cer se ridicase un perete năpraznic care se surpă acum în pulberea albă.

Călărașii sileau la drum, sub biciul de foc al viscolului. Troenile mai mici le treceau în două-trei sărituri voinicești, iar pe unde spulberase vântul zăpada, unul din ei comanda: „marș-marș” și cizmele lor răpăiau în cadență pe pământul înghețat. Frunțile lor erau tot o sudoare. Viscolul se întredinse din ce în ce și nu te lăsa să vezi nici până la zece pași. Pe alocuri nu se mai cunoșteau nici șanțurile șoselei. Crivățul vuia, sârmele telegrafului șuerau, taracii scârțăiau, pârăiau, trosnău, iar zăpada izbija ca o presărătură mărunță în fețele flăcăilor. Ei râdeau ca niște copii, închideau ochii o clipă, două, apoi se uitau unul la altul, svărlindu-și câte o glumă:

— S’a infuriat moș Crivăț, verel!

Și înflăcărași de curajul tinereții, cei doi călărași se năpusteau atunci și mai ageri la drum, cu pumnii strânși, cu capetele în piept, ca înspre un rădvan vrășmaș ce trebuia luat cu năvală...

...Și de-odată le răsări în marginea șoselei cărciuma dela răspântia de unde pornia drumul lor în spre Sălcuța. Cum erau flămânzi și rupți de osteneală, cei doi călărași intrară înăuntru.

Cărciumarul li măsură din ochi și nu zise nimic câteva minute. La „bună vremea” flăcăilor el răspunse cu o moțăitură ușoară din cap. „Ce fel de oameni să fie ăștia cari ’mi calcă pragul pe o astfel de iarnă?” — se întreba el. Și numai după câțiva timp se apropie de ei:

— Da ’ncotro, flăcăi?

— Pân’ la Sălcuța, neică Vasile.

I-au zis „neică Vasile”. Așa-dar flăcăii li cunoșteau.

— De-acolo sunteți?

— De-acolo.

— Ai cui?

— Eu sunt al lui Marin Pelin.

— Și eu al lui Ioniță Palten.

— Așaa? — făcu, mirat, cărciumarul.

Apoi dându-se mai aproape de fiecare și uitându-se mai cu băgare de seamă la ei, li recunosc:

— Ei, bată-vă norocul să vă bată. Ce mai faci, Dinule?... Dar tu, Ioane?... Bre, bre, bre: să nu vă mai cunosc!

— Tot noi suntem, neică Vasile. Da’dă-ne ceva să ne prindem inima că nu mai putem.

— Vă dau, neică, vă dau.

Și în câteva minute le aduse pâine de casă, nuci și vin.

— Măncare ca’n ajunul Crăciunului, băeții!

— Lasă, neică Vasile, că e minunată.

— Da’a bine, măi flăcăi, cum v’ați încumetat voi să porniți la drum pe o astfel de iarnă?

— De geaba suntem noi călărași?

— Călărași-necălărași, eu v’aș spune să rămâneți aici la noapte și mâine când s’o lumina de ziuă s’o luați spre Sălcuța.

— Vrem să mergem cu colindul, neică Vasile.

— Ce colind, măi oameni buni?! Uite că se înserează, ia, și până la Sălcuța mai aveți de furcă.

Dar flăcăii nici că voiau să auză. După ce mâncară, plătiră și strângând voinicește mâna cărciumarului, se îndreptară spre Sălcuța.

Crivățul le venia acum în stânga și viscolul era și mai groaznic. Se înnoptase de tot și vuetul vântului trecea acum peste văzduhul întunecat. Cei doi călărași înotau din greu prin troenile mari de zăpadă și nu-și mai vorbeau nimic. Aburul răsuflării li-se făcuse sloiu de gh’ăță pe mustăți și sprâncene. Și drumul era mai greu de ținut pentru-că n’avea pe margini nici stâpi de telegraf, nici copaci. Orbiți de viscol, cei doi flăcăi se opriau une-ori în loc și se întorceau cu spatele către crivăț spre a se mai freca la ochi. Dar spulberătura de zăpadă li isbia ori cum s’ar fi întors și li s’ia să pornească iar la drum, gâfâind ca niște biete dobitoace de povară.

Într’un rând cel ce mergea în stânga zise.

— Ține mai la dreapta că pierdem drumul.

Și cel ce mergea în dreapta ascultă îndată și cârni. Picioarele li-se tăiaseră dela genunchi și începură a le trâmura...

... După socoteala lor, ei trebuiau se fie aproape de Sălcuța și fără să-și mai spuie nimic se sileau s’ajungă. Le era frig la picioare și la mâini. Numai la subțorii simțiau o căldură mare. Când și când se opreau spre a-și mai bate mâinile. Întinderea de zăpadă înșela vederile. Viscolul părea și mai grozav...

De-odată unul din ei zise:

Stai vere, c’am pierdut drumul.

Călărașii se opriră și căutară să-și dea seama în cotro mergeau. Dar după ce să se ia spre a ști? Pe cer nu se vedea nici o stea, pe pământ orice margine de drum orice buroiană mai înaltă erau îngropate în troiene, iar vederile, sârmele lor vederi obosite, erau amăgite de înmina slabă a zăpezii, biciuită de Crivățul nelinduplec.

— Ști ce vere Dinule? Hai să mergem înainte că trebuie să ajungem noi undeva.

— Haide!

Dar n’apucară să facă nici douzeci de pași și se opriră amândoi de-odată, ca la o comandă și se lipiră unul de altul.

— Ai auzit? — întreabă unul pe șoptite.
— *Luphii* — răspunsă cel-lalt și mai încet.

— Să punem mâna pe săbii și să nu ne dăm.

În acelaș timp văzduhul se cutremură de urletele fiarelor și ochii lor fosforescenți licăriră în noapte ca niște lumânări.

— Ne-au mirosit — zise Pelin și puse mâna pe mânerul săbiei.

Celălalt zise:

— Doamne ajută-ne și nouă, păcătoșilor.

Apoi comandă:

— Sabia... *far!*

Și în acest timp lupii veniseră chiar lângă ei. Cei doi flăcăi se așezară spate la spate și-și luară pozițiunea cerută pentru lupta cu sabia. Fiarele se ținură o clipă mai departe clănțănind din dinți. Apoi una din ele se svârli drept spre pieptul lui Pelin.

Ah! Era atât de sprintenă la sărit!

Pelin îi repezi sabia în piept și lupul căzu ca fulgerat. În acest timp Palten își comandă: *tdere la dreapta!* și sabia lui căzu ca un sgomot ciudat drept în capul lupului ce se aruncase spre el.

Isbiseră cu atâtea sete și nemeriseră atât de bine, în cât din două lovituri, două fiare, erau ucise pe loc. Cei-lalți lupi se înghesuiau mârâiau, se aruncau asupra fiarelor ucise, dădeau ocol călărașilor și întărâtați de mirosul de sânge, se svârleau din ce în ce mai des asupra flăcăilor. Dar aceștia manevrau cu o iușeală și cu o putere uimitoare. Săbiile lor vâjâiau prin văzduh, cădeau, trăsneau ca două fulgere. Și în lupta aceasta înverșunată ei se încurajau să nu se lase:

— Dă vârtos, vere!

— Las' pe mine, vericule.

Mărâind, clănțănindu-și colții, fiarele cădeau fulgerate, mușcându-și ranele de durere, sbătându-se în chinurile morții.

— Așa, așa! Trăsnește, fra'meu!

— Nu te da, Ionică!

Și viscolul îi orbea. Noaptea părea că nu se va mai sfârși nici odată. Crivățul urla prin văzduh și în vuietul lui se amestecau din când urletele haitelor de lupi ce cutreerău câmpiile pustii...

— Am scăpat!

Amândoi ziseră în acelaș timp cuvintele aceștea și oftară din greu. Apoi se priviră în de lung, sprijiniți în mânerul săbiilor, fără să mai poată spune vre-un cuvânt.

Deasupra lor tremurau stelele luminoase ale cerului înseninat și secera lunii se înălța ca o felie de aur. Lângă ei zăceau lupii uciși mușuroae de leșuri ce însângeraseră zăpada proaspătă: șapte lupi.

Cei doi flăcăi se priveau mereu dar nu se mai vedeau de bucurie. Păreau doi Feți-Frumoși din basme...

...Un dăngăt prelung de clopot de biserică tremură lămurit prin văzduh. Călărașii tresăriră și întoarseră capetele. La o fugă bună de cal un sat înegria pe întinderea de zăpadă ce părea albăstrie în bătaia lunii.

— Uite Sălcuța noastră!

Și fără să știe cum, ca împinși de-o mână nevăzută, cei doi călărași se cuprinseseră în brațe voinicește și se învărtiră ca într-o luptă, pe când pe obrajii lor amorțiți de ger două și-roaie de lacrimi alunecau încet, calde, binefăcătoare...

C. Sandu Aldea.

Cum să ne apărăm de tortoțel.

Zicala bătrânească ne spune: „ce sameni aceea răsare și ce imprăștii, aceea culegi“, iar alta: „e mai ușor a preîntîmpina boala, decât să o vindecî“ și una chineză: „nu lăsa omida să se facă fluture“.

Deci petruca munca noastră, în producerea nutrețurilor de trifoi și lucernă, să nu fie zădarnică, vom avea în vedere următoarele:

1. Să sămănăm în loc „curat“, numai sămânță „curată“, dacă o producem noi, iar dacă o cumpărăm dela alții, să avem *garanță deplină că sămânța nu e rădioasă*. Legea ungară din 1894 art. XII. § 51 zice: „sămânța de trifoi și lucernă, dacă nu e deplin curățită de tortoțel, nu se poate pune în circulație (vinde); iar art. XLVI. din 1895 § 3 prevede pedeapsă până la 600 coroane pentru cei ce pun în vânzare sămânță necurată și falsă. E aceeași și legea noastră sau e mai radicală?

2. În același pământ unde am avut lăternă ori trifoi (cu, sau fără răie) să nu sămănăm aceeași plantă, cel puțin atîta timp cât i-am luat folosul — la trifoi 3 ani, la lucernă 8—10 ani.

3. Mi-se va spune de unul: am sămănat sămânță proprie și curată și totuși am avut aici colo câte un petec de răie, iar un altul îmi va obiecta: am cumpărat sămânța plumbată și totuși am avut răie. Le răspund: ori cât de perfectă ar fi mașina de curățat, se poate întâmpla, că să rămână câteva fire de răie, cari ajungând în pământ incolțesc și cresc; apoi în pământul nostru a putut veni sămânță de răie dacă e pe deal, adusă de o pasere, de un iepure (cum se duce scaiul pe lăna oaiei), de alt animal sau chiar cu piciorul omului, din alte locuri, unde e răie, sau dacă pământul e pe șes, nu poate oare s'o aducă șivoiul de ploaie?

4. Dacă, după toate îngrijirile luate se vor ivi pete de răie în trifoi sau lucernă, să purcedem așa; locul unde s'a ivit răia să-l cosim și încă cel puțin în depărtare de un pas, apoi, dacă răia încă nu are sămânță, cosătura o folosim de nutreț la vite, dacă are sămânță, o ardem, locul îl săpăm și sămănăm din nou. Dacă e multă răie și e cu sămânță, nu este iertat să o cosim pentru producere de sămânță ci numai pentru nutreț, iar în cazul acesta, ogrinji și rămășițele nu le vom arunca la gunoi, (sămânța de tortoțel are putere de incolțire 10 ani), ci le vom arde. Legea ungară prevedea o pedeapsă de cel puțin 100 cor. pentru cel ce nu-și stărpea răia din trifoi ori lăternă. Deci nici odată să nu lăsăm, ca răia să facă sămânță.

5. Azi trifoiul se plătește cu 38—40 lei. kgramul, pe când în toamna trecută era cu 80 Lei, iar în primăvară a fost și până la 100 lei. Deaci se vede paguba ce o au producătorii. Statul nu poate cumpăra toată producția după cum ar cere unii, dar poate, și ar trebui să se oblige instalațiile particulare să curățe sămânța producătorilor pe lângă un preț convenabil; să ușureze taxele de transport până la centrele de curățire (dacă nu se poate gratis); să aducă o lege aspră, ca nici un comerciant să nu poate vinde nici o cantitate de sămânță de trifoi ori lucernă, *dacă nu e deplin garantată din partea Statului*; poliția rurală să supravegheze recoltele de trifoi și lucernă, să constrângă pe proprietarii lor a stărpi răia, dacă se ivește, în caz că nu se vor supune, a-i pedepsi și prin organele comunale, a o stărpi pe cheltuiala neascultătorului.

S'a depus atîta trudă și s'au dat atâtea indemnuri, pentru a familiariza sâtenii cu producerea nutrețurilor de trifoi și lucernă, toate

acestea vor fi zadarnice, dacă nu se vor lua măsurile amintite, căci sâteanul, care, deși a plătit scump sămânța, va vedea că pământul lui va produce numai răie, nu va mai sămăna, spre paguba lui și a economiei naționale. — Deci să se ia măsurile de lipsă, până mai e vreme, ca să nu ne căim prea târziu tânguindu-ne: „Dă-ne Doamne mintea românului cea din urmă“.

Preotul IOAN CÂRNAȚ din Peștelea.

Cărți nouă.

Carte pentru școalele de adulți. Secția II. (a știutorilor de puțină carte) și pentru cei ce vor să dea examen de cursul primar complet. Intocmită după programul cel nou de *Apostol D. Culea*, institutor, directorul Culturii populare din Fundația culturală „Principele Carol“, București. S'a tipărit la *Pavel Suru, Calea Victoriei no. 73*.

O carte minunată, în care cetitorul din popor află tot ceea ce poate să-i lumineze mintea și să-i înalțe inima. Ea ar trebui să fie cumpărată și ținută veșnic pe masă ca un calendar. Nu putem avea despre dânsa decât cele mai adevărate cuvinte de laudă. O singură vină am putea să-i găsim: că nu-i legată în table tari, de carton, ca să poată rămâne ani de zile pe masa țaranului iubitor de învățătură. *Costă 70 de Lei*, dar să se știe, că se întinde pe 437 de pagini! Se găsește în ori care librărie, sau la *Pavel Suru, București*, cu adresa de mai sus.

Calendarul „Asociațiunii“ pe 1926, întocmit de Horia Petra Petrescu, secretar literar al Asociațiunii. S'a tipărit la „Asociațiune“ în Sibiu, Strada Șaguna nr. 6.

Între calendarele pe 1926, al Asociațiunii este între cele mai bune. Cuprinde pagini frumoase de poezii populare și chiuituri, glume, sfaturi doctorești, însemnări despre bărbați mari ai neamului și alte asemenea. Chipuri bine alese împodobesc cum nu se poate mai nimerit celea peste 100 de foi ale calendarului. *Se cere dela „Asociațiune“. Prețul 12 Lei*.

Calendarul dela Blaj pe 1926, întocmit și editat de *Gazeta „Unirea Poporului“*. S'a tipărit în tipografia Seminarului teologic din Blaj. Invelitoare frumoasă în colorii, înfățișând Catedrala mitropolitană și institutele de învățătură din Blaj.

Cuprinsul foilor de învățătură și petrecere: Rugăciune, de *Nicolae L. Ioanș*, Anul Sfânt de *Peregrinul Alexandru*; În cetatea străbunilor, scurte însemnări din întâiul pelerinaj la Roma 1925, de *A. Lupeanu*; Seara, poezie de *Nic. L. Ioanș*; Tăria Bisericii Române de *Prof. Iuliu Maior*; Un mare bărbat al Neamului, Baro-nul Vasile Ladislau Pop, de *Dr. Coriolan Suciu prof*; Floarea Torcătoarea, poveste de *A. Melin*; Cântecul dela Oituz, cules din gura soldaților pe front; Răvașul întâmplărilor mai însemnate de *Ioan Pop-Zeicani*. De cecace nu ne aducem aminte, învățături creștinești de *Părintele Iuliu*; Evanghelia între păgâni de *Dr. Iuliu Florian, canonic*; Sus inima Români, poezie de *George Coșbuc*; Presa bună în Franța, cum sprijinesc Francezii gazetele lor creștinești, de *Părinte Emiliu Eorard, călugăr francez*; Cultivarea ciupercilor de *Ioan Pop-Câmpianu*; Farmacia de casă și Boalele la animale și leacurile lor, foarte folositoare sfaturi pentru gospodari de *Ion Pop-Câmpianu*; Pățaniile lui Niță Zdrenghea, lupta cu taurii la București, povestire hazlie de *A. Melin*; Tainele văzduhului: bombardamente din ceriu de *Gavril Todici*;

Apoi „fel de fel“ de cunoștințe folositoare, snoave glume, chiuituri și găcitori: Să cetești și să nu mai isprăvești!

Chipuri multe și foarte frumoase din Roma, dela Serbările „Anului Sfânt“, vederi dela Serbările de 3/15 Mai în Blaj, vederi din Bucovina, porturi naționale și altele.

Prețul: Calendarul mare cu șematism 35 Lei; Calendarul poporal, 20 Lei. Trimis acasă, cu poșta, recomandat: cu porto mai mult! Bani de trimis la adresa: „Unirea Poporului“, Blaj, jud. Târnava mică.

2 băeți

din familie bună, în vârstă dela 14 ani în sus, se primesc ca învățăcei la d. PETRU A. MOGA, france-lar și brutar în Blaj. 8—? (99)

Frați sâteni, țineți minte, gazeta voastră e „Unirea Poporului“

Poșta gazetei.

Gregorin Turdean, Pișcolt. Numărul de probă vi-l trimitem. Prețul unui calendar, cu poștă cu tot, recomandat, 23 lei. După Anul nou va fi mai scump, că se scumpește poșta. Un vagon de lemne, pe la noi, face 6200—6400, cărat acasă, în curte.

Ioan Radu, Sântu. — Bani trimiși i-am primit și și Calendarele au și plecat dela noi, prin poștă, recomandat.

Valeriu Nistor, cantor. — »Colinda« pe care ac-ați trimis-o este dintre cele mai cunoscute, prin urmare nu mai putem să o mai tipărim și noi. În foaie ne silim să punem totdeauna numai »noutăți«, ori măcar lucruri rare și puțin cunoscute. Te rugăm însă să ne trimiți și alte versuri, că poate găsim ceva și de publicat. Sărbători fericite!

Petru Pantea B. Am primit 125 Lei.

Dumitru Heelju, I. Am primit 150 Lei. Lui Lupșa Vasile îi merge foaia din 1 Dec. Comanda pentru calendar am primit-o și le vom expedia în timpul cel mai scurt.

Dsafe Maria Hurghiș. B. Am primit 60 Lei pe anul 1926.

On. Emil Sas, R. Am primit lei 250.

On. Simion Moldovan, B. Am primit 60 Lei. Abonamentul plătit.

Vasile Popa, B. Am primit 120 Lei. Abonamentul până la 31 Dec. 1925.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Crema de ghetă marca „Vultur”. Dați un anunț în ziar, în care să spuneți că cel ce nu folosește crema de ghetă marca „Vultur”, este un M...

Multe am mai încercat și știu ce e bun, de oarece sunt nevoit spre regretul meu, să curăț zilnic 7 perechi de ghetă.

Sărbători fericite, doresc tuturor clienților mei!

CAROL BINDER
prăvălie de fierărie, Blaj.

De închiriat 5 camere, cu două prăvălii la stradă, eventual și de locuit. Cuptor de pită, șopro, coteș, curte mare, fântână, grădină, singur în curte propr. Nicu Drăgan

Blaj-sat Nr. 6 (122) 1-1

Cine dorește marfă bună, să cerceteze cu încredere depozitul de piele a lui IOAN BLAGA din Blaj, unde se află tot felul de talpă și piele pentru încălțăminte și opinci, marfă indigenă și străină, accesorii pentru pantofari — Prețuri scăzute! — Marfă bună! (111) 9 10

Marele magazin

Ștefan Nyergeș
Blaj, (Str. T. Cipariu)

vinde pălării pentru Dame, Domni și copii, precum și toate hăineturile cu prețuri tare reduse din cauza mutării magazinului.

Grăbiți nu scăpați ocazia.

Prețul foi noastre în anul ce vine.

Cei mai mulți dintre cetitorii de gazete nu prea pot să-și dea seama cu câte greutate are de luptat o foaie. Foaia, ca să ajungă împăturată frumos în mâna cititorului, multe vămi are de trecut! Ea mai înainte de toate trebuie *gândită și scrisă*. Trebuie vreme scumpă și trebuie mână bună, cu meșteșug greu muncit. Apoi trebuie *hârtie*, care se scumpește aproape tot la câte 3—6 luni. Și trebuie culegători de slove, cari să ferece în plumb și'n fier scrisul redactorilor.

Trebuie tipar, cerneală, fete la mașini. Trebuesc împăturitoare și mărci postale, trebuesc adrese și poște orânduite, căci altfel foile pot zăcea claie peste grămadă, tipărite gata, în cancelaria redacției, până la ziua de apoi. Trebuesc 10—12 oameni, cari asudă din greu 4 zile în săptămână, ca cetitorii să aibă foaia acasă la vremea sorocită...

Și toate celea înșirate mai sus cer bani, bani și iarăși bani! Că fără bani astăzi nu-și mișcă nimenia nici degetul cel mic. Precum e și cu cădere. Căci muncitorii tipografiilor oameni sunt și ei, cari nu pot trăi din vânt. Singuri redactorii săracii, aici la noi, n'au chip să se poată gândi la vre-o răsplată oarecare pentru munca lor istovitoare. Și asta de ani îndelungați!

Toate ca toate, dar năcazul cel mare e, că materia și lucrul foi, se scumesc an de an. Ba dela Anul Nou încolo, se scumpește și prețul Poștei. Pentru o gazetă dată la Poștă va trebui să plătim de 5 ori prețul de până acum! Unde mai este sporul de plată al lucrătorilor și prețul hârtiei?

Acestea împrejurări ne silesc și pe noi să urcăm cu ceva prețul foi pe anul care vine. Așa au urcat toate foile populare. Urcarea pe care o facem noi, nu este mare. Nimica toată, în ziua de azi, 30 de lei față de trecut. Deci

Noul preț de abonament va fi:

Pe un an întreg . . . 150 Lei; Pe trei luni . . . 40 Lei.
Pe o jumătate de an . . . 75 Lei; In America . . . 3 dolari.

Față cu această scumpire a foi, vom face și noi o nouă opintire din partea noastră:

Dela Anul Nou încolo vom oăta să tipărim gazeta mai mare decât până acum, așa ca să fim la rând cu toate foile populare din Ardeal și Banat. Și vom introduce și alte îmbunătățiri, în folosul cetitorilor!

Nimeni să nu se afle deci bănuir de ridicarea de preț pe care o facem. O sută cincizeci de Lei pe an, nu sunt bani astăzi! Nu vă lăsați deci de foaia care va slujit ani de-arândul cu cinste și cu omenie.

Folosiți mandatele alăturate la numărul de Anu Nou și trimiteți abonamentul chiar acum la început.

Cremă pentru parchete

MARCA
„VULTUR”

DĂ LUSTRU
STABIL DE
C E A R Ă

Prețime! Nou apărut! Invățătoril
Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată carte de rugăciuni:

„Cărarea Fericirii”

de preotul G. Mânzat, care conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni acomodate pentru orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581—1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

In carton tare 85—

» pânză fină cu cruce aurită . . . 140—

» piele lux, pe hârtie velină

pentru dame 280— și 350.—

Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 85 lei

La librăria ANCA Cluj.

Preoții Cereși:

„Predici la Morți”

de Prot. I. Marga. Prețul 55 lei.

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei porto.

15—20 (67)

PRĂVĂLIE NOUĂ!

EMIL RIȘA
prăvălie de manufactură.

In piața Blajului s'a deschis de curând o nouă prăvălie, a dlui Emil Rișa, unde se găsește, en profuri ieftine,

toate mărfurile de manufactură, bumbacuri, arniciuri, tricotaje, pânzeturi, gioljuri, maramă țărănești. Și toate negoatele de lipsă la îmbrăcăminte.

Cine vrea să cumpere ieftin și bun merge la

PRĂVĂLIA RIȘA

(88) 10—7

Blaj, Piața Inocențiu Clain.

Cereși „CALENDARUL DELA BLAJ”

Altoi de vie
cei mai buni și din
celea mai alese so-
iuri, se găsesc în
toată vremea la
**Curtea mitropolitană
din Blaj.**

(119) 2—?

Nimenia să nu-și facă vie până nu vede
pipinierele Curții mitropolitane din Blaj!

5 % mare reducere 5 %

**MAGAZIN ROMÂNESC
SIBIENESC
HOZA și MARCU**

Aducem la cunoștință Onor.
Public că ne-a sosit un mare
transport de mărfuri pentru
orice sezon precum:

Stofe engleze pentru dame și domni; stofe de
lână pentru uniformă de fete și băieți și
pentru orice îmbrăcăminte.

Mare asortiment de mărfuri
din Cehoslovacia:

Zefire, delinuri, satinuri, toate colorile. Barchete,
sifoane, pânzeturi, pânză de cearceafuri, gra-
del, schirting, perdele, basmale cu și fără cîncuri,
ciorapi pentru dame și domni și patent pentru
copii, gulere, cravate, cămăși, pălării, căciuli,
ghete din cea mai renumită fabrică „Derby”.
Plapume confecționate în țară, orice calitate.

Mare alegere în haine gata pen-
tru dame, domni, fete și băieți:

tricotaje pentru dame și domni, tricouri de
orice mărime și calitate. Chișuri pentru eleve
și elevi calitate superioară. Bucata Lei 120.

Totodată facem cunoscut că la
orice mărfuri cumpărate pen-
tru eleve și elevi cu începere din
15 Octomvrie 1925 și pe tot tim-
pul duratei școalelor, reducem, la o
cumpărare până la 1000 Lei 5 % iar dela
1000 Lei în sus 10 %. Incercați și vă
veți convinge de redusele prețuri și buna
calitate a mărfurilor.

HOZA și MARCU

10—? (95)

Blaj, Piața I. M. Clain 12.

10 % mare reducere 10 %

CULTIVATORII DE VIE

Și toți cei cari do-
resc să-și facă vie,
să ceară cu toată în-
crederea altoi dela
Fundațiunea Laday
din Petrisat, lângă Blaj.

3—6 (121)

De vânzare o șură de 6 stânjini
de lungă, de 3 1/2 de
largă și un șopru de 4 1/2 stânjini.
Se vinde din mână liberă în comuna
Tătărlău p. Cetatea de baltă jud. Târnava
mică.

(121) 1—3

Ioan Tufă.

Pantofăria modernă

Niculae Barna

BLAJ, Piața Inocențiu M. Clain:

Se pregătesc ce-
ea ma elegante
și moderne ghete
și pantofi, pentru
domni și dame,
din materialul
cel mai bun, cu
prețurile cele mai
moderate.

(105) 5—5

E gata!

A apărut! Calendarul dela Blaj pe 1926

Cu mult mai bogat și mai frumos decât Calendarul din anul trecut. Cuprinde,
pe lângă partea de calendar, întregită cu răsăritul și apusul soarelui în fiecare zi,
o mulțime de foi „pentru învățatură și petrecere”.

*Insemnări și chipuri din Roma și din Italia, cu prilejul Anului Sfânt. Românii din
amândouă pelerinajele, fotografiati lângă biserica Sfântului Petru. Columna lui Traian
și Veneția, orașul apelor. Noua clădire a „Institutului Recunoștinții din Blaj”. Vederi
dela serbările din 315 Mai. Vederi din Bucovina și falnicul ostaș român al marelui
pictor Grigorescu. O sfințire de episcop la Blaj. Și altele. Icoane, cari de cari mai frumoase!*

Poezii, povești și articole de A. Melin, Iuliu Maior, Dr. Iuliu Florian, Dr. C. Suciu,
I. Pop-Zeicani, G. Todica, Nicolae L. Ioanș. Economie de prof. Ioan Pop-Câmpeanu.
Păianile lui Niță Zdrenghea când s'a luptat cu taurii la București. Păianie foarte hazlie,
cu chipuri! Alte glume cu *Țaranul isteț, Țiganul păcălă și Curașul Țiganului*. Chișuri la
horă, cimilituri, mărunțisuri de răs și veselie. Să tot cetești și să nu mai isprăvești!

TĂRGURILE sunt date în acest an după listele primite dela Camerele de Comerț, așa
că nu m pot fi greșii într'ânsele. Calendarul cel mare, menit preoților, cuprinde *Sematismul*
întregii mitropolitane unite din Ardeal, Banat și Maramureș. Precum și un *minunat*
îndreptar de Păr. Ștefan Roșianu, profesor la Seminarul teologic din Blaj,
recunoscut ca un precept tipicist al bisericii unite. Cu acest îndreptar nu mai poate nime-
nea greși slujbele bisericești, nici evangheliile, apostolul și glasurile!

PREȚUL CALENDARELOR:

Calendarul cel mare, cu sematism și îndreptar bisericesc 35 lei.

Calendarul popular, cu partea de învățatură tot așa de bogată, 20 lei.

Cu poșta cu tot, recomandat: Calendarul mare 38 lei.

Calendarul popular 23 lei.

Acestea prețuri se înțeleg numai pentru cei cari li cer deadreptul dela noi! In librării se
vând mai scump!

La 20 de exemplare comandate, dăm un calendar mare în cinste și plă-
tim noi și poșta: La mai puține, poșta o plătește adresatul. După Crăciun nici
la 20 exemplare nu mai plătim noi poșta! Grăbiți deci acum cu comanda!

Pe așteptate nu trimitem calendare nimănui. Cererea și banii se trimit pe adresa:

„UNIREA POPORULUI” Blaj, jud. Târnava mică.

Scrieți pe cuponul mandatului: CALENDARE!

ALLO, ALLO... VINE ELECTRICA LA BLAJ!

La
firma **HENRIC TRENCȘINER**

au sosit celea mai moderne și mai elegante

CANDELABRE pentru prânzitoare, odăi de lucru și cancelarii, dela celea mai simple și
mai ieftine până la celea mai luxoase.

CANDELABRE de sticlă, de porțelan, argiat de china și alpaca.

LAMPE SIMPLE pentru birouri și mese de scris particulare. Magazin bine asortat și inepușabil

TOT ACOLO se încadrează tablouri, se pun geamuri la ferestre și se găsește orice marfă de
sticlărie. Prețuri ieftine, serviciu prompt.

Izvor de cadouri pentru Crăciun și Anul nou

HENRIC TRENCȘINER, Blaj, Str. Regina Maria.

3—? (115)

Poșta gazetei.

Gregorin Turdean, Pișcolt. Numărul de probă vi-l trimitem. Prețul unui calendar, cu poștă cu tot, recomandat, 23 lei. După Anul nou va fi mai scump, că se scumpește poșta. Un vagon de lemne, pe la noi, face 6200—6400, cărat acasă, în curte.

Ioan Radu, Sântu. — Bani trimiși i-am primit și și Calendarele au și plecat dela noi, prin poștă, recomandat.

Valeriu Nistor, cantor. — »Colinda« pe care ac-ați trimis-o este dintre cele mai cunoscute, prin urmare nu mai putem să o mai tipărim și noi. În foaie ne silim să punem totdeauna numai »noutăți«, ori măcar lucruri rare și puțin cunoscute. Te rugăm însă să ne trimiți și alte versuri, că poate găsim ceva și de publicat. Sărbători fericite!

Petru Pantea B. Am primit 125 Lei.

Dumitru Heelju, I. Am primit 150 Lei. Lui Lupșa Vasile îi merge foaia din 1 Dec. Comanda pentru calendar am primit-o și le vom expedia în timpul cel mai scurt.

Dsafe Maria Hurghiș. B. Am primit 60 Lei pe anul 1926.

On. Emil Sas, R. Am primit lei 250.

On. Simion Moldovan, B. Am primit 60 Lei. Abonamentul plătit.

Vasile Popa, B. Am primit 120 Lei. Abonamentul până la 31 Dec. 1925.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Crema de ghetă marca „Vultur”. Dați un anunț în ziar, în care să spuneți că cel ce nu folosește crema de ghetă marca „Vultur”, este un M...

Multe am mai încercat și știu ce e bun, de oarece sunt nevoit spre regretul meu, să curăț zilnic 7 perechi de ghetă.

Sărbători fericite, doresc tuturor clienților mei!

CAROL BINDER
prăvălie de fierărie, Blaj.

De închiriat 5 camere, cu două prăvălii la stradă, eventual și de locuit. Cuptor de pită, șopro, coteț, curte mare, fântână, grădină, singur în curte propr. Nicu Drăgan

Blaj-sat Nr. 6

(122) 1-1

Cine dorește marfă bună, să cerceteze cu încredere depozitul de piele a lui IOAN BLAGA din Blaj, unde se află tot felul de talpă și piele pentru încălțăminte și opinci, marfă indigenă și străină, accesorii pentru pantofari — Prețuri scăzute! — Marfă bună!

(111) 9 10

Marele magazin

Ștefan Nyergeș

Blaj, (Str. T. Cipariu)

vinde pălării pentru Dame, Domni și copii, precum și toate hăineturile cu prețuri tare reduse din cauza mutării magazinului.

Grăbiți nu scăpați ocazia.

Prețul foi noastre în anul ce vine.

Cei mai mulți dintre cetitorii de gazete nu prea pot să-și dea seama cu câte greutate are de luptat o foaie. Foaia, ca să ajungă împăturată frumos în mâna cititorului, multe vămi are de trecut! Ea mai înainte de toate trebuie *gândită și scrisă*. Trebuie vreme scumpă și trebuie mână bună, cu meșteșug greu muncit. Apoi trebuie *hârtie*, care se scumpește aproape tot la câte 3—6 luni. Și trebuie culegători de slove, cari să ferece în plumb și'n fier scrisul redactorilor.

Trebuie tipar, cerneală, fete la mașini. Trebuesc împăturătoare și mărci postale, trebuesc adrese și poște orânduite, căci altfel foile pot zăcea claie peste grămadă, tipărite gata, în cancelaria redacției, până la ziua de apoi. Trebuesc 10—12 oameni, cari asudă din greu 4 zile în săptămână, ca cetitorii să aibă foaia acasă la vremea sorocită...

Și toate celea înșirate mai sus cer bani, bani și iarăși bani! Că fără bani astăzi nu-și mișcă nimenia nici degetul cel mic. Precum e și cu cadere. Căci muncitorii tipografiilor oameni sunt și ei, cari nu pot trăi din vânt. Singuri redactorii săracii, aici la noi, n'au chip să se poată gândi la vre-o răsplată oarecare pentru munca lor istovitoare. Și asta de ani îndelungați!

Toate ca toate, dar năcazul cel mare e, că materia și lucrul foi, se scumesc an de an. Ba dela Anul Nou încolo, se scumpește și prețul Poștei. Pentru o gazetă dată la Poștă va trebui să plătim de 5 ori prețul de până acum! Unde mai este sporul de plată al lucrătorilor și prețul hârtiei?

Acestea împrejurări ne silesc și pe noi să urcăm cu ceva prețul foi pe anul care vine. Așa au urcat toate foile populare. Urcarea pe care o facem noi, nu este mare. Nimica toată, în ziua de azi, 30 de lei față de trecut. Deci

Noul preț de abonament va fi:

Pe un an întreg . . . 150 Lei; Pe trei luni . . . 40 Lei.
Pe o jumătate de an . . . 75 Lei; În America . . . 3 dolari.

Față cu această scumpire a foi, vom face și noi o nouă opintire din partea noastră:

Dela Anul Nou încolo vom oăta să tipărim gazeta mai mare decât până acum, așa ca să fim la rând cu toate foile populare din Ardeal și Banat. Și vom introduce și alte îmbunătățiri, în folosul cetitorilor!

Nimeni să nu se afle deci bănuț de ridicarea de preț pe care o facem. O sută cincizeci de Lei pe an, nu sunt bani astăzi! Nu vă lăsați deci de foaia care va slujit ani de-arândul cu cinste și cu omenie.

Folosiți mandatele alăturate la numărul de Anu Nou și trimiteți abonamentul chiar acum la început.

Cremă pentru parchete

MARCA
„VULTUR”

DĂ LUSTRU
STABIL DE
C E A R Ă

Prețime! Nou apărut! Invățător!

Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată carte de rugăciuni:

„Cărarea Fericirii”

de preotul G. Mânzat, care conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni acomodate pentru orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581—1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

În carton tare 85—

» pânză fină cu cruce aurită . . . 140—

» piele lux, pe hârtie velină

pentru dame 280— și 350.—

Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 85 lei

La librăria ANCA Cluj.

Preoții Cereși:

„Predici la Morți”

de Prot. I. Marga. Prețul 55 lei.

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei porto.

15—20 (67)

PRĂVĂLIE NOUĂ!

EMIL RIȘA

prăvălie de manufactură.

În piața Blajului s'a deschis de curând o nouă prăvălie, a dlui Emil Rișa, unde se găsește, en profuri ieftine,

toate mărfurile de manufactură, bumbacuri, arniciuri, tricotaje, pânzeturi, gioljuri, maramă țărănești. Și toate negoțele de lipsă la îmbrăcăminte.

Cine vrea să cumpere ieftin și bun merge la

PRĂVĂLIA RIȘA

(88) 10—7

Blaj, Piața Inocențiu Clain.

Cereși „CALENDARUL DELA BLAJ”

Altoi de vie
cei mai buni și din
celea mai alese so-
iuri, se găsesc în
toată vremea la
**Curtea mitropolitană
din Blaj.**

(119) 2—?

Nimenia să nu-și facă vie până nu vede
pipinierele Curții mitropolitane din Blaj!

5 % mare reducere 5 %

**MAGAZIN ROMÂNESC
SIBIENESC
HOZA și MARCU**

Aducem la cunoștință Onor.
Public că ne-a sosit un mare
transport de mărfuri pentru
orice sezon precum:

Stofe engleze pentru dame și domni; stofe de
lână pentru uniformă de fete și băieți și
pentru orice îmbrăcăminte.

Mare asortiment de mărfuri
din Cehoslovacia:

Zefire, delinuri, satinuri, toate colorile. Barchete,
sifoane, pânzeturi, pânză de cearceafuri, gra-
del, schirting, perdele, basmale cu și fără cîncuri,
ciorapi pentru dame și domni și patent pentru
copii, gulere, cravate, cămăși, pălării, căciuli,
ghete din cea mai renumită fabrică „Derby”.
Plapume confecționate în țară, orice calitate.

Mare alegere în haine gata pen-
tru dame, domni, fete și băieți:

tricotaje pentru dame și domni, tricouri de
orice mărime și calitate. Chișuri pentru eleve
și elevi calitate superioară. Bucata Lei 120.

Totodată facem cunoscut că la
orice mărfuri cumpărate pen-
tru eleve și elevi cu începere din
15 Octomvrie 1925 și pe tot tim-
pul duratei școalelor, reducem, la o
cumpărare până la 1000 Lei 5 % iar dela
1000 Lei în sus 10 %. Incercați și vă
veți convinge de redusele prețuri și buna
calitate a mărfurilor.

HOZA și MARCU

10—? (95)

Blaj, Piața I. M. Clain 12.

10 % mare reducere 10 %

CULTIVATORII DE VIE

Și toți cei cari do-
resc să-și facă vie,
să ceară cu toată în-
crederea altoi dela
Fundațiunea Laday
din Petrisat, lângă Blaj.

3—6 (121)

De vânzare o șură de 6 stânjini
de lungă, de 3 1/2 de
largă și un șopru de 4 1/2 stânjini.
Se vinde din mână liberă în comuna
Tătărlău p. Cetatea de baltă jud. Târnava
mică.

(121) 1—3

Ioan Tufă.

Pantofăria modernă

Niculae Barna

BLAJ, Piața Inocențiu M. Clain:

Se pregătesc ce-
ea ma elegante
și moderne ghete
și pantofi, pentru
domni și dame,
din materialul
cel mai bun, cu
prețurile cele mai
moderate.

(105) 5—5

E gata!

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1926

Cu mult mai bogat și mai frumos decât Calendarul din anul trecut. Cuprinde,
pe lângă partea de calendar, întregită cu răsăritul și apusul soarelui în fiecare zi,
o mulțime de foi „pentru învățatură și petrecere”.

*Insemnări și chipuri din Roma și din Italia, cu prilejul Anului Sfânt. Românii din
amândouă pelerinajele, fotografiati lângă biserica Sfântului Petru. Columna lui Traian
și Veneția, orașul apelor. Noua clădire a „Institutului Recunoștinții din Blaj”. Vederi
dela serbările din 315 Mai. Vederi din Bucovina și falnicul ostaș român al marelui
pictor Grigorescu. O sfințire de episcop la Blaj. Și altele. Icoane, cari de cari mai frumoase!*

Poezii, povești și articole de A. Melin, Iuliu Maior, Dr. Iuliu Florian, Dr. C. Suciu,
I. Pop-Zeicani, G. Todica, Nicolae L. Ioanș. Economie de prof. Ioan Pop-Câmpeanu.
Păstăniile lui Niță Zăreughea când s'a luptat cu taurii la București. Păstanie foarte hazlie,
cu chipuri! Alte glume cu Țaranul isteț, Țiganul păcălă și Curașul Țiganului. Chișuri la
horă, cimilituri, mărunțisuri de răs și veselie. Să tot cetești și să nu mai isprăvești!

TĂRGURILE sunt date în acest an după listele primite dela Camerele de Comerț, așa
că nu m' pot fi greșii într'ânsele. Calendarul cel mare, menit preoților, cuprinde *Sematismul*
întregii mitropolitane unite din Ardeal, Banat și Maramureș. Precum și un *minunat*
îndreptar de Păr. Ștefan Roșianu, profesor la Seminarul teologic din Blaj,
recunoscut ca un precept tipicist al bisericii unite. Cu acest îndreptar nu mai poate nime-
nea greși slujbele bisericești, nici evangheliile, apostolul și glasurile!

PREȚUL CALENDARELOR:

Calendarul cel mare, cu sematism și îndreptar bisericesc 35 lei.

Calendarul popular, cu partea de învățatură tot așa de bogată, 20 lei.

Cu poșta cu tot, recomandat: Calendarul mare 38 lei.

Calendarul popular 23 lei.

Acestea prețuri se înțeleg numai pentru cei cari li cer deadreptul dela noi! În librării se
vând mai scump!

La 20 de exemplare comandate, dăm un calendar mare în cinste și plă-
tim noi și poșta: La mai puține, poșta o plătește adresatul. După Crăciun nici
la 20 exemplare nu mai plătim noi poșta! Grăbiți deci acum cu comanda!

Pe așteptate nu trimitem calendare nimănui. Cererea și banii se trimit pe adresa:

„UNIREA POPORULUI” Blaj, jud. Târnava mică.

Scrieți pe cuponul mandatului: CALENDARE!

ALLO, ALLO... VINE ELECTRICA LA BLAJ!

La
firma **HENRIC TRENCȘINER**

au sosit celea mai moderne și mai elegante

CANDELABRE pentru prânzitoare, odăi de lucru și cancelarii, dela celea mai simple și
mai ieftine până la celea mai luxoase.

CANDELABRE de sticlă, de porțelan, argiat de china și alpaca.

LAMPE SIMPLE pentru birouri și mese de scris particulare. Magazin bine asortat și inepușabil

TOT ACOLO se încadrează tablouri, se pun geamuri la ferestre și se găsește orice marfă de
sticlărie. Prețuri ieftine, serviciu prompt.

Izvor de cadouri pentru Crăciun și Anul nou

HENRIC TRENCȘINER, Blaj, Str. Regina Maria.

3—? (115)